1

PERKEMBANGAN EKONOMI PADA TAHUN 2013

11 Persekitaran Ekonomi Antarabangsa

17 Ekonomi Malaysia

22 Sektor Luar Negeri

23 *Rencana: Industri Berasaskan Sumber di Malaysia Menjadi Lebih Pelbagai*

32 *Rencana: Memperluas Pengawasan Ekonomi Melalui Pejabat Wilayah Bank Negara Malaysia*

35 Perkembangan Inflasi

PERSEKITARAN EKONOMI ANTARABANGSA

Ekonomi global berkembang pada kadar yang sederhana pada tahun 2013, dengan momentum pertumbuhan yang tidak sekata antara ekonomi. Dalam ekonomi maju, pertumbuhan terus bertambah baik secara beransur-ansur, dipacu oleh pemulihan sektor swasta di Amerika Syarikat (AS). Kawasan euro pulih daripada kemelesetan manakala aktiviti ekonomi di Jepun bertambah baik berikutan pengenalan dasar yang merangsang pertumbuhan. Walau bagaimanapun, kadar pemulihan adalah sederhana kerana ketidakpastian dasar dan kekangan struktur terus menjejaskan permintaan secara keseluruhan. Berikutan pertumbuhan yang lebih tinggi daripada trend lazim sejak beberapa tahun yang lalu, pertumbuhan dalam ekonomi sedang pesat membangun menjadi sederhana kerana kelemahan yang berpanjangan dalam permintaan luar negeri menular ke dalam ekonomi domestik. Beberapa ekonomi sedang pesat membangun juga memperkenalkan langkah-langkah dasar untuk menangani kelemahan dalam negeri yang mungkin wujud, lantas menyebabkan permintaan dalam negeri menjadi agak sederhana. Di samping itu, perubahan jangkaan pasaran terhadap dasar monetari AS yang kembali kepada kedudukan yang wajar menjelang separuh kedua tahun 2013 menyebabkan kebalikan aliran modal yang besar daripada ekonomi sedang pesat membangun. Berlatarkan perkembangan ini, inflasi global menurun, mencerminkan keadaan permintaan yang sederhana dalam banyak ekonomi dan harga komoditi bukan tenaga yang lebih rendah.

Pemulihan global sederhana dan tidak sekata

Meskipun persekitaran ekonomi global bertambah baik secara beransur-ansur pada tahun 2013, pertumbuhan agak lemah pada awal tahun itu. Ketidakpastian dasar memberikan kesan kepada kadar pertumbuhan ekonomi maju. Kenaikan cukai gaji pekerja dan pengurangan perbelanjaan kerajaan secara automatik di AS telah memperlahankan aktiviti penggunaan dan menyebabkan perbelanjaan kerajaan terus merosot. Di kawasan euro, ketidakpastian yang berpunca daripada krisis di Cyprus mencetuskan semula kebimbangan mengenai hutang kerajaan dan terus menjejaskan sentimen sektor swasta yang sedia lemah. Di Asia, kelemahan persekitaran luaran yang berpanjangan dan faktor khusus sesebuah negara telah menjejaskan kekukuhan aktiviti ekonomi dalam negeri. Di Republik Rakyat China (RR China), usaha berterusan untuk menyeimbangkan semula pertumbuhan ke landasan yang lebih mampan dan dipacu penggunaan juga telah menghasilkan pertumbuhan yang lebih sederhana. Walaupun permintaan dalam negeri kekal sebagai penyumbang utama pertumbuhan dalam ekonomi ASEAN, kesan langkah rangsangan sebelum ini yang semakin berkurang dan keadaan permintaan luar negeri yang lemah telah menjejaskan aktiviti ekonomi.

> Ekonomi global berkembang pada kadar yang sederhana pada tahun 2013, dengan momentum pertumbuhan yang tidak sekata merentas ekonomi

Momentum pertumbuhan global secara keseluruhan mula meningkat pada suku kedua tahun 2013. Peningkatan dalam ekonomi maju telah didorong oleh faktor-faktor yang berlainan lantas menunjukkan wujudnya perbezaan dalam dinamik pertumbuhan. Pemulihan ekonomi di AS mendapat manfaat daripada pasaran pekerja dan perumahan yang meningkat secara beransur-ansur. Walaupun terdapat risiko fiskal susulan daripada perbahasan mengenai had hutang dan penutupan perkhidmatan kerajaan AS pada penghujung tahun 2013, pelaburan swasta mula meningkat dan terus memberi sokongan kepada pertumbuhan yang didorong sektor swasta. Di kawasan euro, aktiviti ekonomi meningkat sedikit, disokong oleh kadar konsolidasi fiskal yang lebih perlahan. Walau bagaimanapun, permintaan sektor swasta kekal lemah, dikekang oleh halangan struktur pascakrisis seperti pengangguran yang tinggi, keadaan kredit yang

ketat dan tahap hutang yang tinggi. Di Jepun, pengenalan rangsangan fiskal dan monetari yang diselaraskan di bawah kepimpinan baharu ('Abenomics') menghasilkan sentimen perniagaan dan pengguna yang lebih baik, seterusnya mengurangkan tekanan deflasi.

Berikutan tanda-tanda pemulihan yang lebih nyata dalam pasaran pekerja, Federal Reserve (Fed) menyatakan kemungkinan mengecilkan skala pelonggaran kuantitatif (quantitative easing, QE) pada bulan Mei 2013. Laporan ini menyebabkan pelabur menilai dan mengimbangkan semula kedudukan portfolio mereka dalam pasaran sedang pesat membangun sebagai respons kepada jangkaan keadaan kewangan yang lebih ketat dan perbezaan kadar faedah yang lebih kecil. Ini telah menyebabkan aliran keluar modal daripada ekonomi sedang pesat membangun dan mencetuskan pergerakan yang nyata dalam pasaran kewangan global, dan mengakibatkan kesan buruk ke atas pasaran pertukaran asing serta pasaran ekuiti dan bon dalam ekonomi sedang pesat membangun. (Perbincangan lanjut mengenai topik ini terkandung dalam rencana 'Limpahan QE ke atas Asia' dalam Bab 2).

Jadual 1.1

Ekonomi Dunia: Penunjuk Ekonomi Utama

	Pertumbuhan KDNK Benar (%)		Inflasi (%)	
	2012	2013*a*	2012	2013*a*
Pertumbuhan Dunia	**3.1**	**3.0**	**-**	**-**
Perdagangan Dunia	**2.7**	**2.7**	**-**	**-**
Ekonomi Maju				
Amerika Syarikat	2.8	1.9	2.1	1.5
Jepun	1.4	1.5	0.0	0.4
Kawasan euro[1]	-0.7	-0.5	2.5	1.4
United Kingdom	0.2	1.8	2.8	2.6
Asia Sedang Pesat Membangun[2]	**6.5**	**6.4**	**2.7**	**2.7**
Negara Maju Asia Yang Lain	**1.8**	**2.7**	**2.6**	**1.6**
Korea	2.0	2.8	2.2	1.3
China Taipei	1.5	2.1	1.9	0.8
Singapura	1.9	4.1	4.6	2.4
Hong Kong SAR[3]	1.5	2.9	4.1	4.3
Republik Rakyat China	**7.7**	**7.7**	**2.6**	**2.6**
ASEAN-4	**6.3**	**5.1**	**3.3**	**4.4**
Malaysia	5.6	4.7	1.6	2.1
Thailand	6.5	2.9	3.0	2.2
Indonesia	6.3	5.8	4.3	7.0
Filipina	6.8	7.2	3.2	3.0
India	**4.7**	**4.6**	**9.7**	**10.1**

[1] Merujuk kepada EU-17
[2] Asia Sedang Pesat Membangun merujuk kepada China Taipei, Hong Kong SAR, Indonesia, Korea, Malaysia, Filipina, RR China, Singapura dan Thailand
[3] Inflasi merujuk kepada indeks harga komposit
a Anggaran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF), Pihak Berkuasa Negara dan anggaran Bank Negara Malaysia

Perkembangan ini, bagaimanapun, memberikan kesan yang kecil ke atas aktiviti ekonomi di Asia. Sejajar dengan pemulihan dalam ekonomi maju, tanda-tanda awal peningkatan pertumbuhan kelihatan pada separuh kedua tahun 2013, terutamanya dalam ekonomi yang lebih terbuka. Yang penting, dalam beberapa ekonomi maju di Asia, kelemahan luaran yang semakin lenyap dan langkah rangsangan bersasaran telah memberikan sedikit sokongan kepada pertumbuhan. Di RR China, ekonominya mendapat manfaat daripada langkah-langkah rangsangan 'kecil' yang dilaksanakan kerajaan pada bulan Julai 2013. Ini termasuk potongan cukai bagi perusahaan kecil dan sederhana (PKS), penyelarasan peraturan kastam untuk memudahkan eksport dan pembaharuan dalam Cukai Nilai Ditambah.

Inflasi global menjadi sederhana

Inflasi di kesemua rantau menjadi sederhana, mencerminkan keadaan permintaan yang lembap dalam banyak ekonomi. Pengurangan dalam tekanan harga sebahagiannya juga disebabkan harga komoditi yang lebih rendah.

Dalam keadaan peningkatan penawaran yang lebih tinggi dan pertumbuhan permintaan yang lebih rendah daripada ekonomi sedang pesat membangun utama pada tahun 2013, harga komoditi terus menjadi sederhana daripada paras tertingginya pada awal tahun 2011. Pengeluaran bijirin pada paras tertinggi yang pernah dicapai, terutamanya jagung dan beras, serta stok yang lebih tinggi telah menyebabkan harga makanan turun. Peningkatan bekalan logam dalam keadaan permintaan yang lemah telah menyebabkan harga komoditi bukan tenaga lebih rendah. Harga minyak pada tahun 2013 kekal pada paras purata tahun 2012. Pada separuh pertama tahun 2013, harga minyak jatuh akibat kebimbangan terhadap pertumbuhan ekonomi pengimport minyak utama di Asia. Walau bagaimanapun, apabila kebimbangan ini reda, perkembangan geopolitik di Timur Tengah pula menjadi perhatian utama. Harga minyak mentah Brent meningkat

ke paras tertinggi dalam tempoh enam bulan, kepada USD118 setong pada bulan Ogos ekoran ketegangan geopolitik di Mesir dan Syria yang semakin meruncing. Harga minyak menjadi stabil pada akhir tahun 2013 untuk berpurata pada USD109 setong pada tahun ini.

Bagi ekonomi maju, kadar inflasi teras, tidak termasuk harga makanan dan tenaga, kekal rendah berikutan permintaan dalam negeri yang lemah memandangkan pengangguran yang tinggi terus menjejaskan upah dan penggunaan. Di AS dan kawasan euro, kadar inflasi keseluruhan menurun ke tahap di bawah sasaran bank pusat. Pelarasan menurun terhadap upah di negara yang dilanda krisis di kawasan euro lantaran penjajaran semula kos pekerja seunit untuk meningkatkan daya saing terus memberikan tekanan menurun terhadap inflasi yang sedia rendah. Sebaliknya, paras harga di Jepun mencapai tahap tertingginya sejak akhir tahun 2008, disebabkan sebahagiannya oleh kenaikan kos tenaga. Yang nyata, inflasi teras menjadi positif menjelang akhir tahun 2013, disokong oleh permintaan dalam negeri yang lebih kukuh. Di Asia, harga komoditi yang lebih rendah dan kadar pertumbuhan yang sederhana telah memberikan tekanan menurun ke atas inflasi. Namun, India dan Indonesia mengalami kadar inflasi yang tinggi, mencerminkan kesan buruk daripada penurunan nilai mata wang dan pelarasan harga bahan api yang ditadbir. Di India, inflasi juga didorong oleh kadar kenaikan harga makanan yang pantas, terutamanya sayur-sayuran, selain upah yang semakin meningkat dan kekangan rantaian bekalan.

Tindak balas dasar global terus menyokong pertumbuhan

Berdepan dengan persekitaran operasi yang mencabar, pembuat dasar telah mengambil langkah-langkah untuk menyokong pertumbuhan dan mengurangkan kebimbangan yang berpunca daripada faktor-faktor dalam negeri. Dasar monetari kekal akomodatif merentas rantau. Bagi ekonomi maju, pihak berkuasa monetari memberikan penekanan yang lebih terhadap pendirian dasar monetari (forward guidance) untuk mengurangkan ketidakpastian pasaran mengenai hala tuju dasar pada masa akan datang. Kadar konsolidasi fiskal dalam beberapa ekonomi maju menjadi sederhana manakala sokongan fiskal bersasaran mula diperkenalkan di beberapa ekonomi Asia. Langkah kehematan makro juga dilaksanakan di Asia untuk menangani ketidakseimbangan kewangan, seperti pertumbuhan kredit yang pesat dan kenaikan harga aset.

Dalam ekonomi maju, dasar dijuruskan untuk menyokong pemulihan ekonomi. Dalam persekitaran kadar dasar yang rendah, pihak berkuasa monetari menggunakan pendirian dasar monetari, iaitu satu alat komunikasi, untuk mengurus jangkaan pasaran terhadap kadar faedah akan datang. Meskipun Fed mengekalkan paras ambang berangka yang diperkenalkan pada bulan Disember 2012 untuk kadar pengangguran dan inflasi, Fed menjelaskan pada akhir tahun 2013 bahawa kadar faedah akan kekal pada paras yang rendah, jauh lebih rendah daripada paras ambang apabila kadar pengangguran jatuh di bawah 6.5%. Berikutan keadaan pasaran pekerja yang secara kumulatifnya bertambah baik, Fed mengumumkan akan mengurangkan pembelian asetnya sebanyak USD10 bilion pada bulan Disember 2013 dan seterusnya mengurangkan pembelian asetnya kepada USD65 bilion sebulan pada bulan Januari 2014. Bank of England (BoE) juga menyatakan bahawa paras ambang kadar pengangguran, iaitu 7%, akan digunakan sebelum mempertimbangkan pelarasan terhadap Kadar Bank. Selain itu, BoE mengumumkan perubahan dalam Skim Pembiayaan Pemberian Pinjaman, dengan menyalurkan semula insentif daripada isi rumah kepada PKS. Sementara itu, European Central Bank (ECB) menurunkan kadar dasar utamanya pada bulan Mei dan November sebanyak 50 mata asas kepada 0.25% disebabkan tekanan harga asas yang rendah. Selanjutnya, ECB menyatakan bahawa kadar faedah utama akan kekal pada kadar semasa atau lebih rendah untuk tempoh yang lebih panjang tanpa mengumumkan paras ambang yang nyata.

Dari segi dasar fiskal, konsolidasi masih berterusan, walaupun kadar pelaksanaannya berbeza-beza antara ekonomi. AS telah mengelakkan cenuram fiskal[1] melalui `American Taxpayer Relief Act´ yang memperuntukkan pelanjutan kekal dan sementara

[1] Cenuram fiskal merujuk kepada satu set kenaikan cukai dan potongan perbelanjaan yang dijangka dapat mengurangkan defisit fiskal AS sebanyak USD502 bilion pada tahun kewangan 2013. Pejabat Bajet Kongres membuat unjuran bahawa jika dasar ini telah dilaksanakan, ekonomi AS akan kembali kepada kemelesetan pada tahun kewangan 2013. `American Taxpayer Relief Act´ pada bulan Januari 2013 telah menghapuskan sebahagian daripada cenuram fiskal tersebut.

Jadual 1.2

Malaysia - Penunjuk Ekonomi Utama

	2011	2012	2013*a*	2014*r*
Penduduk (juta orang)	29.1	29.5	29.9	30.4
Tenaga kerja (juta orang)	12.7	13.1	13.8	14.3
Guna tenaga (juta orang)	12.3	12.7	13.3	13.8
Pengangguran (% daripada tenaga kerja)	3.1	3.0	3.1	3.1
Pendapatan Per Kapita (RM)	29,683	30,667	31,698	34,175
(USD)	9,700	9,928	10,060	10,337[6]
KELUARAN NEGARA (% perubahan)				
KDNK benar pada harga tahun 2005[1]	5.1	5.6	4.7	4.5 ~ 5.5
(RM bilion)	711.4	751.5	786.7	828.1
Pertanian, perhutanan dan perikanan	5.8	1.0	2.1	3.8
Perlombongan dan kuari	-5.5	1.4	0.5	1.6
Perkilangan	4.7	4.8	3.4	3.5
Pembinaan	4.7	18.1	10.9	10.0
Perkhidmatan	7.0	6.4	5.9	6.2
PNK nominal	11.9	4.9	4.9	9.4
(RM bilion)	862.7	905.2	949.3	1,038.8
PNK benar	4.9	3.9	5.1	5.8
(RM bilion)	666.9	693.1	728.3	770.2
Agregat permintaan dalam negeri benar[2]	7.9	10.6	7.6	6.9
Perbelanjaan swasta	7.6	10.7	9.0	8.3
Penggunaan	6.8	7.7	7.6	6.9
Pelaburan	10.5	21.9	13.6	12.6
Perbelanjaan awam	8.9	10.3	3.7	2.9
Penggunaan	15.8	5.1	6.3	3.0
Pelaburan	1.0	17.1	0.7	2.9
Tabungan negara kasar (% daripada PNK)	35.7	33.1	31.2	31.4
IMBANGAN PEMBAYARAN (RM bilion)				
Imbangan barangan	151.6	125.6	102.7	93.7
Eksport	699.6	703.2	690.9	714.6
Import	548.0	577.5	588.2	620.9
Imbangan perkhidmatan	-6.3	-14.0	-15.0	-11.9
Pendapatan primer, bersih	-21.8	-36.0	-35.2	-34.9
Pendapatan sekunder, bersih	-21.1	-18.2	-15.2	-16.0
Imbangan akaun semasa	102.4	57.3	37.3	30.8
(% daripada PNK)	11.9	6.3	3.9	3.0
Rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia, bersih[3]	423.3	427.2	441.9	-
(dalam bilangan bulan import tertangguh)	9.6	9.5	9.5	-
HARGA (% perubahan)				
IHP (2010=100)[4]	3.2	1.6	2.1	3.0 ~ 4.0
IHPR (2005=100)[5]	9.0	0.1	-1.9	-
Upah benar bagi setiap pekerja dalam sektor perkilangan	0.6	4.7	5.6	-

[1] Mulai tahun 2012, KDNK benar telah diubah kepada harga tahun 2005, daripada harga tahun 2000 sebelum ini
[2] Tidak termasuk stok
[3] Semua aset dan liabiliti dalam mata wang asing telah dinilai semula kepada ringgit mengikut kadar pertukaran pada tarikh kunci kira-kira dan penambahan/pengurangan nilai juga ditunjukkan dengan sewajarnya dalam akaun Bank
[4] Bermula tahun 2011, Indeks Harga Pengguna merujuk kepada tahun asas baharu 2010=100 daripada tahun asas 2005=100 sebelum ini
[5] Bermula tahun 2010, Indeks Harga Pengeluar merujuk kepada tahun asas baharu 2005=100 daripada tahun asas 2000=100 sebelum ini
[6] Berdasarkan kadar pertukaran purata dolar AS bagi tempoh Januari-Februari 2014
a Awalan
r Ramalan

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual 1.3

Malaysia - Penunjuk Kewangan dan Monetari

KEWANGAN KERAJAAN PERSEKUTUAN (RM bilion)	2011	2012	2013*a*
Hasil	185.4	207.9	213.4
Perbelanjaan mengurus	182.6	205.5	211.3
Perbelanjaan pembangunan bersih	45.3	44.3	40.7
Imbangan keseluruhan	-42.5	-42.0	-38.6
Imbangan keseluruhan (% daripada KDNK)	-4.8	-4.5	-3.9
Pembelanjaan pembangunan bersih sektor awam	101.3	135.2	180.2
Imbangan keseluruhan sektor awam (% daripada KDNK)	-3.4	-4.5	-13.6
HUTANG LUAR NEGERI			
Jumlah hutang (RM bilion)	257.4	252.8	318.1
Hutang jangka sederhana dan panjang	153.6	159.8	190.0
Hutang jangka pendek[1]	103.8	93.0	128.1
Nisbah khidmat bayaran hutang[2] (% daripada eksport barangan dan perkhidmatan)			
Jumlah hutang	10.4	10.1	10.3
Hutang jangka sederhana dan panjang	10.3	10.1	10.3

WANG DAN PERBANKAN	Perubahan 2011		Perubahan 2012		Perubahan 2013	
	RM bilion	%	RM bilion	%	RM bilion	%
Bekalan wang M1	34.6	15.4	30.8	11.9	37.8	13.0
M3	155.6	14.3	111.2	9.0	109.5	8.1
Deposit sistem perbankan	160.9	14.1	109.4	8.4	119.1	8.5
Pinjaman sistem perbankan[3]	120.2	13.6	104.5	10.4	117.7	10.6
Nisbah pinjaman-deposit (pada akhir tahun)[4]	80.9		82.1		84.6	
Nisbah pembiayaan-deposit[4, 5]	86.2		88.7		91.2	

KADAR FAEDAH (PADA AKHIR TAHUN)	2011	2012	2013
	%	%	%
Kadar Dasar Semalaman (OPR)	3.00	3.00	3.00
Kadar antara bank (1 bulan)	3.05	3.06	3.20
Bank perdagangan			
Deposit tetap 3 bulan	2.99	2.97	2.97
12 bulan	3.22	3.15	3.15
Deposit tabungan	1.15	1.03	0.99
Kadar pinjaman asas (BLR)	6.53	6.53	6.53
Bil perbendaharaan (3 bulan)	2.99	3.04	3.00
Sekuriti Kerajaan Malaysia (1 tahun)[6]	2.82	3.01	3.03
Sekuriti Kerajaan Malaysia (5 tahun)[6]	3.23	3.24	3.66

KADAR PERTUKARAN	2011	2012	2013
Pergerakan Ringgit (pada akhir tahun)	%	%	%
Perubahan berbanding dengan SDR	-2.8	3.9	-7.3
Perubahan berbanding dengan USD[7]	-2.9	3.9	-6.8

[1] Tidak termasuk mata wang dan deposit yang dimiliki bukan pemastautin dalam institusi perbankan pemastautin
[2] Termasuk prabayaran hutang jangka sederhana dan panjang
[3] Termasuk pinjaman yang dijual kepada Cagamas
[4] Tidak termasuk transaksi antara institusi kewangan
[5] Merujuk kepada nisbah pinjaman dan pemegangan PDS oleh sistem perbankan kepada deposit sistem perbankan
[6] Merujuk kepada data daripada FAST, Bank Negara Malaysia
[7] Ringgit telah ditetapkan pada kadar RM3.80=USD1 pada 2 September 1998 dan beralih kepada apungan terurus berbanding dengan sekumpulan mata wang pada 21 Julai 2005
a Awalan

langkah fiskal termasuk pelepasan cukai. Walau bagaimanapun, kerajaan membenarkan potongan perbelanjaan secara automatik berkuat kuasa pada bulan Mac di bawah Akta Kawalan Bajet 2011 (`Budget Control Act 2011´). Di kawasan euro, kadar konsolidasi fiskal menjadi perlahan memandangkan pembuat dasar memperkenalkan strategi menyokong pertumbuhan, termasuk langkah-langkah untuk meningkatkan pemberian pinjaman kepada PKS dan menambah jumlah pekerjaan untuk golongan belia. Yang penting, Perancis, Sepanyol dan Portugal diberikan pelanjutan tempoh masa untuk mengurangkan defisit bajet mereka.

Di Jepun, `Abenomics´ telah diperkenalkan, iaitu pelan serampang tiga mata yang mengandungi rangsangan fiskal, pelonggaran dasar monetari dan pembaharuan struktur. Rangsangan fiskal diumumkan pada bulan Januari dan dijuruskan kepada usaha mempercepat pembinaan semula selepas bencana, mengelak bencana dan merangsang pelaburan swasta. Bajet tambahan yang diumumkan pada bulan Disember bertujuan mengimbangi impak yang mungkin timbul akibat kenaikan cukai penggunaan pada bulan April 2014. Ini mengesahkan usaha kerajaan untuk menyeimbangkan antara sokongan kepada pertumbuhan dengan tindakan mengurangkan hutang awam yang tinggi. Dari segi dasar monetari, Bank of Japan memperkenalkan Pelonggaran Dasar Monetari Kuantitatif dan Kualitatif pada bulan April untuk mencapai sasaran inflasi 2% dalam tempoh dua tahun. Menjelang separuh kedua tahun 2013, pembaharuan struktur yang merangkumi pelbagai langkah untuk pasaran pekerja, pelaburan swasta dan daya saing telah dirumuskan.

Dasar di Asia telah dirumuskan terutamanya untuk menangani kebimbangan dalam negeri dalam persekitaran luaran yang mencabar. Pada sebahagian besar separuh pertama tahun 2013, kebimbangan mengenai pertumbuhan yang timbul daripada kelemahan dalam persekitaran luaran yang berpanjangan telah mendorong kebanyakan pihak berkuasa negara untuk melaksanakan dasar monetari yang akomodatif bagi menyokong pertumbuhan dalam keadaan tekanan inflasi yang rendah. Bank pusat di India, Thailand dan Korea menurunkan kadar dasarnya sebanyak antara 25 hingga 75 mata asas. Walau bagaimanapun, pada bulan Mei 2013, berikutan penunjuk daripada Fed mengenai kemungkinan pengecilan skala QE, pelabur mula menilai semula strategi pelaburan mereka. Faktor-faktor kekukuhan ekonomi di Asia lebih diteliti dan negara yang mencatat defisit berkembar dalam akaun semasa dan fiskal mengalami kebalikan modal yang besar. Bank Indonesia menaikkan kadar tanda arasnya untuk mengukuhkan gabungan dasarnya yang bertujuan untuk menegarkan jangkaan inflasi, sambil menstabilkan rupiah dan memastikan kemampanan kedudukan akaun semasa. Reserve Bank of India juga menaikkan kadar faedah ekoran kebimbangan mengenai inflasi dan merumuskan langkah-langkah untuk mengurangkan defisit akaun semasa. Kebanyakan ekonomi Asia menunjukkan daya tahan dalam menguruskan turun naik yang berpunca daripada aliran modal, sebahagiannya disebabkan oleh penampan yang lebih kukuh, selepas Krisis Kewangan Asia serta langkah pencegahan awalan yang diambil untuk memastikan aliran keluar modal tidak menimbulkan gangguan.

Bagi menyokong aktiviti ekonomi dalam negeri, beberapa buah negara Asia juga mengumumkan langkah rangsangan fiskal. Pakej rangsangan ini direka untuk membantu PKS, memudahkan pelaburan dalam projek infrastruktur, menyediakan insentif cukai dan menyokong eksport. Menyedari ketidakseimbangan kewangan yang berbangkit daripada kenaikan paras hutang dan harga aset, beberapa pihak berkuasa negara memperkenalkan langkah-langkah dasar kehematan makro selanjutnya. Antara langkah tersebut ialah meningkatkan nisbah minimum bagi pinjaman kepada nilai, menaikkan duti setem dan mengurangkan tempoh pinjaman untuk menangani kenaikan harga harta tanah.

Rajah 1.1

Pergerakan Kadar Dasar Kumulatif (Jan 2013 - Feb 2014)

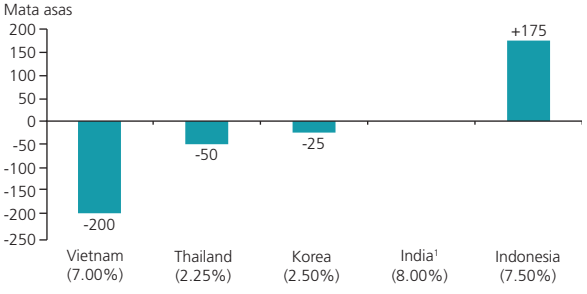

[1] Reserve Bank of India menurunkan kadar dasarnya sebanyak 75 mata asas pada ST1 2013, menaikkannya sebanyak 50 mata asas pada ST2 2013 dan kemudian menaikkannya lagi sebanyak 25 mata asas pada tahun 2014

Nota: Kadar dasar semasa dalam kurungan adalah pada akhir bulan Februari 2014

Sumber: Pihak Berkuasa Negara

EKONOMI MALAYSIA

Tinjauan Keseluruhan

Ekonomi Malaysia meningkat 4.7% pada tahun 2013 (2012: 5.6%), didorong oleh pertumbuhan permintaan dalam negeri yang terus kukuh. Meskipun persekitaran luar negeri lebih lemah pada separuh pertama tahun 2013, permintaan dalam negeri kekal berdaya tahan sepanjang tahun, dipacu aktiviti sektor swasta yang teguh. Penggunaan swasta kukuh, disokong terutamanya oleh keadaan guna tenaga dan pertumbuhan gaji yang menggalakkan. Pelaburan swasta mencatat pertumbuhan yang kukuh pada tahun 2013, meneruskan momentum pertumbuhan tahun sebelumnya. Pertumbuhan disokong oleh perbelanjaan modal dalam sektor perlombongan, perkhidmatan dan perkilangan. Walaupun perbelanjaan pembangunan Kerajaan Persekutuan berkurang pada tahun 2013, pertumbuhan pelaburan awam kekal positif hasil daripada perbelanjaan modal perusahaan awam yang terus tinggi.

Jadual 1.4

KDNK Benar Mengikut Perbelanjaan (2005=100)

	2012	2013*a*	2012	2013*a*
	Perubahan tahunan (%)		Sumbangan kepada pertumbuhan (mata peratusan)	
Permintaan Dalam Negeri[1]	**10.6**	**7.6**	**9.2**	**6.9**
Penggunaan	7.1	7.3	4.5	4.7
Sektor swasta	*7.7*	*7.6*	*3.8*	*3.8*
Sektor awam	*5.1*	*6.3*	*0.7*	*0.8*
Pembentukan Modal Tetap Kasar	19.9	8.2	4.7	2.2
Sektor swasta	*21.9*	*13.6*	*3.0*	*2.1*
Sektor awam	*17.1*	*0.7*	*1.7*	*0.1*
Perubahan dalam Stok			**0.6**	**-0.2**
Eksport Bersih Barangan dan Perkhidmatan	**-31.7**	**-22.9**	**-4.2**	**-2.0**
Eksport	*-0.1*	*-0.3*		
Import	*4.7*	*1.9*		
Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) Benar	**5.6**	**4.7**	**5.6**	**4.7**

[1] Tidak termasuk stok
a Awalan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Jadual 1.5

KDNK Benar Mengikut Sektor (2005=100)

	2012	2013*a*	2012	2013*a*
	Perubahan tahunan (%)		Sumbangan kepada pertumbuhan (mata peratusan)[1]	
Pertanian	1.0	2.1	0.1	0.2
Perlombongan dan kuari	1.4	0.5	0.1	0.0
Perkilangan	4.8	3.4	1.2	0.8
Pembinaan	18.1	10.9	0.6	0.4
Perkhidmatan	6.4	5.9	3.5	3.2
Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) Benar	**5.6**	**4.7**	**5.6**	**4.7**

[1] Angka-angka tidak terjumlah disebabkan oleh penggenapan dan pengecualian komponen duti import
a Awalan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Ekonomi Malaysia meningkat 4.7% pada tahun 2013, didorong oleh pertumbuhan permintaan dalam negeri yang terus kukuh, dalam keadaan persekitaran luar negeri yang lemah pada separuh tahun pertama

Prestasi pertumbuhan yang lebih sederhana pada tahun 2013 disebabkan sebahagian besarnya oleh perkembangan di sektor luaran. KDNK benar mencatat pertumbuhan yang lebih sederhana pada 4.3% pada separuh pertama tahun 2013 (ST1 2012: 5.4%), akibat terjejas oleh kelemahan permintaan luar negeri yang berpanjangan. Permintaan terhadap eksport Malaysia, terutamanya produk elektronik dan elektrik (E&E), telah menerima kesan akibat pertumbuhan yang perlahan di AS dan aktiviti ekonomi yang lemah di kebanyakan negara Eropah. Permintaan daripada ekonomi maju yang berterusan lemah juga telah memberikan kesan kepada beberapa ekonomi serantau, yang seterusnya melembapkan permintaan terhadap produk bukan E&E Malaysia. Akibatnya, eksport barangan dan perkhidmatan benar merosot sebanyak 2.9% pada separuh

pertama tahun 2013. Sebaliknya, import barangan dan perkhidmatan benar terus berkembang pada separuh tahun pertama berikutan pertumbuhan yang mampan dalam pelaburan dan penggunaan dalam negeri. Ini telah menyumbang kepada penguncupan lebih besar dalam eksport bersih. Akibat daripada prestasi eksport yang lemah, unjuran pertumbuhan Malaysia bagi tahun 2013 telah dikurangkan kepada 4.5%-5% pada bulan Ogos, daripada unjuran awal 5%-6%. Unjuran pertumbuhan juga dikurangkan oleh beberapa ekonomi serantau yang lain. Susulan momentum pertumbuhan global yang secara keseluruhannya meningkat pada awal suku kedua 2013, eksport benar Malaysia bertambah baik untuk mencatat pertumbuhan positif 2.3% pada separuh kedua tahun 2013. Berikutan itu, meskipun import benar meningkat dengan lebih kukuh, eksport bersih mencatat penguncupan lebih kecil pada separuh kedua tahun 2013.

Dari sudut penawaran, pertumbuhan permintaan dalam negeri yang terus mantap sepanjang tahun 2013 telah menyumbang kepada pengembangan aktiviti berkaitan dalam negeri di sektor perkhidmatan dan perkilangan, manakala industri berorientasikan eksport di sektor perkilangan mendapat manfaat daripada keadaan luar negeri yang bertambah baik pada separuh tahun kedua. Sementara itu, aktiviti yang memberangsangkan dalam subsektor kediaman dan kejuruteraan awam telah menyumbang kepada pertumbuhan sektor pembinaan yang terus kukuh.

Permintaan dalam negeri kekal sebagai pemacu utama pertumbuhan

Permintaan dalam negeri kekal sebagai pemacu utama ekonomi Malaysia, apabila meningkat sebanyak 7.6% pada tahun 2013 (2012: 10.6%). Peningkatan ini disebabkan oleh pertumbuhan yang teguh dalam penggunaan dan pelaburan swasta. Pertumbuhan perbelanjaan awam pula lebih sederhana, namun kekal menyokong pertumbuhan keseluruhan.

Penggunaan swasta terus mencatat pertumbuhan kukuh sebanyak 7.6% pada tahun 2013. Perbelanjaan disokong terutamanya oleh keadaan guna tenaga dan pertumbuhan gaji yang menggalakkan. Pada tahun itu, gaji pekerja industri berorientasikan dalam negeri di sektor perkilangan mencatat pertumbuhan yang lebih kukuh (10.3%; 2012: 6.6%), sementara gaji dalam industri berorientasikan eksport pula mampan (5%; 2012: 5.2%). Pelaksanaan dasar gaji minimum pada 1 Januari 2013 juga menyumbang kepada tahap gaji yang lebih tinggi. Dasar baharu ini memberikan kesan yang kecil kepada guna tenaga dan kesannya terhad, terutamanya pada suku keempat 2012, ketika pemberhentian pekerja meningkat lebih tinggi buat sementara waktu apabila syarikat mula melaksanakan dasar tersebut.

Penggunaan swasta kukuh, disokong terutamanya oleh keadaan guna tenaga dan pertumbuhan gaji yang menggalakkan

Bantuan Kerajaan kepada isi rumah berpendapatan rendah dan sederhana terus menyokong penggunaan swasta, walaupun pada tahap yang lebih rendah berbanding tahun 2012. Bantuan ini termasuklah Bantuan Rakyat 1Malaysia (BR1M), Baucar Buku 1Malaysia (BB1M) dan bantuan persekolahan kepada pelajar sekolah rendah dan menengah, yang kesemuanya berjumlah sebanyak RM3.8 bilion. Penggunaan swasta juga disokong oleh akses berterusan kepada pembiayaan untuk isi rumah yang mempunyai rekod kredit yang baik. Kredit penggunaan terkumpul kepada isi rumah terus berkembang, walaupun pada kadar yang lebih perlahan iaitu 8.5% (2012: 13.3%), yang sebahagiannya disebabkan langkah kehematan makro awalan yang diperkenalkan Bank pada bulan Julai 2013.

Penggunaan awam mencatat pertumbuhan lebih tinggi pada 6.3% pada tahun 2013 (2012: 5.1%) disebabkan terutamanya oleh perbelanjaan lebih tinggi untuk bekalan dan perkhidmatan. Perbelanjaan untuk emolumen pula mampan.

Pembentukan modal tetap kasar (PMTK) mencatat pertumbuhan yang lebih rendah pada 8.2% pada tahun 2013, selepas peningkatan kukuh sebanyak 19.9% pada tahun 2012. Bahagian pelaburan swasta kepada PMTK meningkat kepada 61% (2012: 58%), mencerminkan pertumbuhan pelaburan swasta yang terus kukuh dalam keadaan pelaburan awam yang lebih sederhana.

PMTK disokong oleh pelaburan dalam struktur, serta jentera dan kelengkapan. Pelaburan dalam struktur meningkat sebanyak 11.1% (2012: 25.1%), dan ini jelas dalam semua

Keadaan Pasaran Pekerja Menggalakkan

Pada tahun 2013, pasaran pekerja kekal menggalakkan, apabila pengembangan berterusan dalam aktiviti ekonomi merentas semua sektor telah menyokong permintaan terhadap pekerja. Pada tahun 2013, guna tenaga mencatat pertumbuhan kukuh sebanyak 4.8% (2012: 3.6%), yang merupakan pertambahan bersih jumlah pekerjaan sebanyak 613,000 berbanding tahun sebelumnya. Kadar pengangguran kekal rendah pada 3.1% (2012: 3.0%).

Pasaran pekerja yang menggalakkan juga dicerminkan oleh pengurangan jumlah pemberhentian yang dilaporkan kepada Kementerian Sumber Manusia. Jumlah pemberhentian pekerja menurun kepada 11,195 orang daripada 11,494 orang pada tahun sebelumnya. Ini memandangkan pemberhentian pekerja yang lebih tinggi dalam sektor perkilangan (7,940 orang; 2012: 7,616 orang) telah diimbangi oleh pemberhentian pekerja yang lebih rendah dalam sektor perkhidmatan (2,605 orang; 2012: 2,639 orang) dan pembinaan (353 orang; 2012: 1,002 orang). Dari segi sentimen, pekerja lebih optimistik dalam mencari pekerjaan, seperti ditunjukkan oleh Indeks Keyakinan Pekerja JobStreet yang lebih tinggi pada 50.3 (2012: 48.8). Majikan juga optimistik mengenai pasaran pekerjaan seperti dicerminkan oleh Indeks Prospek Pekerjaan JobStreet yang lebih tinggi pada 54.4 (2012: 52.5).

Sektor perkhidmatan mencatat pertambahan pekerjaan paling banyak pada tahun 2013, dengan bahagian sebanyak 65% daripada pertambahan pekerjaan bersih, diikuti sektor pertanian (18%) dan pembinaan (16%). Pekerja berkemahiran sederhana menyumbang hampir tiga perempat kepada pertambahan pekerjaan bersih, diikuti pekerja berkemahiran rendah (19%) dan berkemahiran tinggi (10%).

Dari segi struktur guna tenaga, sektor perkhidmatan masih merupakan majikan terbesar dengan mencakupi 60% daripada guna tenaga, diikuti sektor perkilangan (17%), pertanian (13%), pembinaan (9%) dan perlombongan (0.7%). Profil guna tenaga mengikut tahap kemahiran juga kekal tidak berubah, dengan pekerja berkemahiran sederhana mencakupi 63% daripada guna tenaga, diikuti pekerja berkemahiran tinggi (25%) dan berkemahiran rendah (13%).

Pada tahun 2013, jumlah pekerja asing yang berdaftar meningkat dengan nyata kepada 2.47 juta orang (2012: 1.57 juta orang). Peningkatan yang nyata ini disebabkan oleh langkah pemutihan pekerja asing melalui program 6P. Kebanyakan pekerja asing bekerja dalam sektor perkilangan (35% daripada jumlah pekerja asing), diikuti sektor pertanian (26%) dan pembinaan (20%).

Dasar gaji minimum kebangsaan telah dikuatkuasakan pada 1 Januari 2013. Pertumbuhan guna tenaga yang lebih tinggi dan pemberhentian pekerja yang lebih rendah menyarankan bahawa kebanyakan syarikat boleh membuat penyesuaian dengan dasar gaji minimum. Berdasarkan tinjauan Persekutuan Majikan-Majikan Malaysia, gaji purata sektor swasta naik 6.6% pada tahun 2013 (2012: 6.0%). Secara purata, pekerja kumpulan eksekutif mencatat kenaikan gaji sebanyak 6.3% (2012: 6.3%) manakala pekerja bukan eksekutif mencatat kenaikan sebanyak 6.7% (2012: 5.8%), sejajar dengan dasar gaji minimum.

Jadual 1

Penunjuk Pasaran Pekerja Terpilih

	2009	2010	2011	2012	2013*a*
Guna tenaga ('000 orang)	10,899	11,900	12,284	12,723	13,336
Tenaga kerja ('000 orang)	11,315	12,304	12,676	13,120	13,763
Kadar pengangguran (% daripada tenaga kerja)	3.7	3.3	3.1	3.0	3.1
Pemberhentian pekerja (bil. orang)	25,064	7,085	9,450	11,494	11,195
Pekerja asing ('000 orang)	1,918	1,818	1,573	1,572	2,470

a Awalan

Nota: Mulai tahun 2010, data guna tenaga dan tenaga kerja adalah berdasarkan anggaran penduduk yang baharu dan tidak boleh dibandingkan secara langsung dengan tahun-tahun sebelumnya

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia, Kementerian Sumber Manusia, Kementerian Dalam Negeri dan Bank Negara Malaysia

Rajah 1.2

Pelaburan Swasta Benar mengikut Sektor

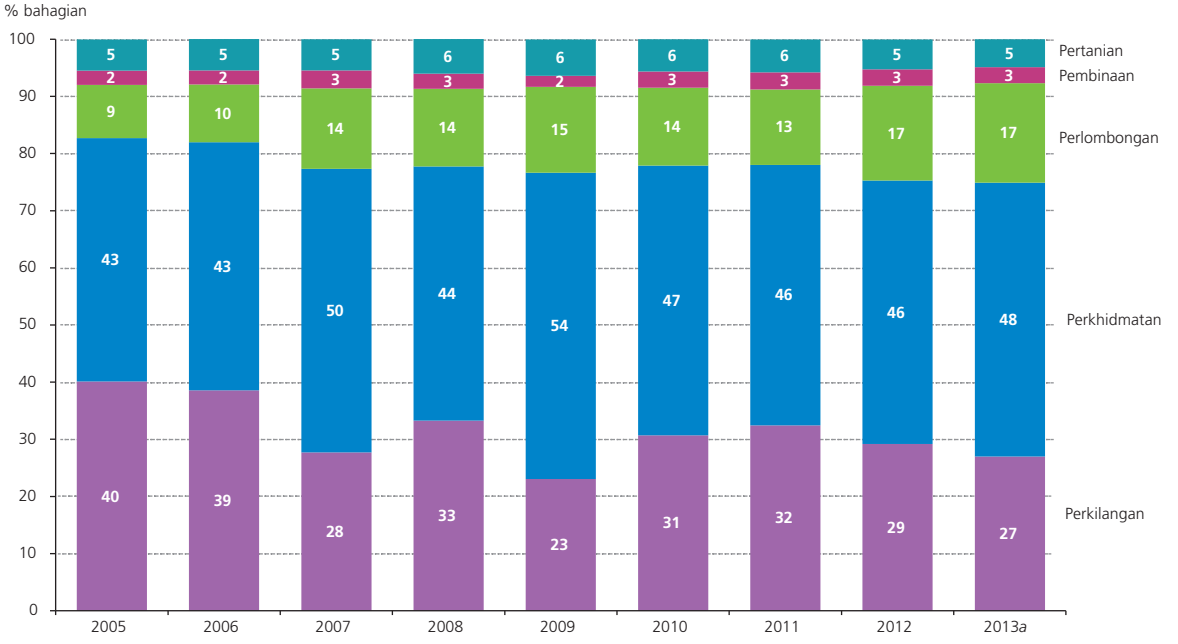

a Anggaran
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

subsektor pembinaan. Pelaburan dalam jentera dan kelengkapan meningkat sebanyak 5.1% (2012: 16.9%). Pertumbuhan sederhana dalam pelaburan untuk jentera dan kelengkapan dicerminkan oleh penurunan dalam import jentera untuk sektor perkilangan (2013: -2.9%; 2012: 21%), import kelengkapan pejabat (2013: -8.7%; 2012: 3.5%) dan import lokomotif (2013: -96.9%; 2012:186.6%).

Aktiviti pelaburan meningkat pada kadar sederhana berbanding pertumbuhan yang sangat kukuh pada tahun 2012, disokong terutamanya oleh perbelanjaan modal sektor swasta

Pelaburan swasta terus mencatat pertumbuhan dua angka sebanyak 13.6% (2012: 21.9%), jauh mengatasi kadar pertumbuhan purata 8.8% yang dicatat dalam tempoh tahun 2000 hingga 2012. Pelaburan swasta didorong perbelanjaan modal pelabur tempatan dan asing dalam sektor perlombongan, perkhidmatan dan perkilangan.

Pelaburan perkhidmatan (bahagian sebanyak 48% daripada pelaburan swasta pada tahun 2013) telah disokong oleh perbelanjaan modal dalam subsektor perkhidmatan berorientasikan dalam negeri dan eksport. Dalam sektor perkhidmatan berorientasikan dalam negeri, pelaburan disalurkan terutamanya ke dalam subsektor perdagangan edaran, telekomunikasi dan penjagaan kesihatan peribadi. Pelaburan dalam subsektor berorientasikan eksport pula adalah terutamanya untuk pembesaran dan naik taraf pelabuhan dan terminal penyimpanan petroleum. Pelaburan untuk harta tanah kediaman, yang proksinya adalah pada kerja pembinaan kediaman yang telah siap, terus meningkat dengan kukuh (19.6%). Meskipun meningkat dengan teguh, bahagian pelaburan kediaman kepada pelaburan swasta secara amnya tidak berubah pada 17%, memandangkan sektor lain juga mencatat pertumbuhan yang kukuh.

Pelaburan perlombongan (bahagian sebanyak 17% daripada pelaburan swasta) kekal kukuh pada tahun 2013. Ini mencerminkan perbelanjaan

Semua Sektor Ekonomi Terus Meningkat

Dari segi penawaran, kesemua sektor ekonomi terus berkembang pada tahun 2013, didorong terutamanya oleh pertumbuhan berterusan dalam permintaan dalam negeri dan keadaan luaran yang bertambah baik pada separuh tahun kedua.

Sektor perkhidmatan berkembang sebanyak 5.9% pada tahun 2013 dan kekal sebagai penyumbang terbesar pertumbuhan (3.2 mata peratusan daripada pertumbuhan KDNK keseluruhan). Pertumbuhan sektor ini disokong terutamanya oleh subsektor yang memenuhi permintaan dalam negeri. Subsektor perdagangan borong dan runcit mencatat pertumbuhan yang tinggi hasil daripada perbelanjaan runcit isi rumah yang terus kukuh. Dalam subsektor komunikasi, pertumbuhan kekal teguh, terutamanya disebabkan oleh permintaan berterusan terhadap perkhidmatan komunikasi data. Prestasi subsektor pengangkutan dan penyimpanan adalah mampan berikutan pertumbuhan kukuh dalam sektor perjalanan penumpang. Sebaliknya, pertumbuhan yang sederhana dicatat dalam subsektor kewangan dan insurans ekoran margin kadar faedah dan premium insurans yang lebih rendah.

Sektor perkilangan berkembang sebanyak 3.4%, hasil prestasi industri berorientasikan dalam negeri yang terus kukuh dan prestasi industri berorientasikan eksport yang lebih baik pada separuh kedua tahun 2013. Pengeluaran dalam industri berorientasikan eksport disokong oleh eksport yang lebih kukuh dalam produk E&E dan keluaran kelompok berkaitan sumber, dalam keadaan pemulihan secara beransur-ansur dalam ekonomi global. Industri berorientasikan dalam negeri mencatat pertumbuhan yang mampan, terutamanya didorong oleh penggunaan swasta yang teguh selain aktiviti pembinaan yang terus kukuh.

Pertumbuhan sektor pembinaan kekal kukuh (10.9%), hasil daripada aktiviti pembinaan yang teguh dalam subsektor kediaman dan kejuruteraan awam. Pertumbuhan dalam subsektor kediaman disokong oleh pembinaan harta tanah mewah dan bertingkat tinggi di Lembah Klang, Pulau Pinang dan Johor. Dalam subsektor kejuruteraan awam, aktiviti dalam projek infrastruktur, serta yang berkaitan dengan minyak dan gas telah menyokong pertumbuhan. Projek utama termasuk loji jana kuasa Tanjung Bin dan Janamanjung, MRT, Terminal Minyak dan Gas Sabah, Saluran Gas Sabah-Sarawak serta projek Minyak dan Gas Kebabangan.

Rajah 1

KDNK Benar Mengikut Aktiviti Ekonomi

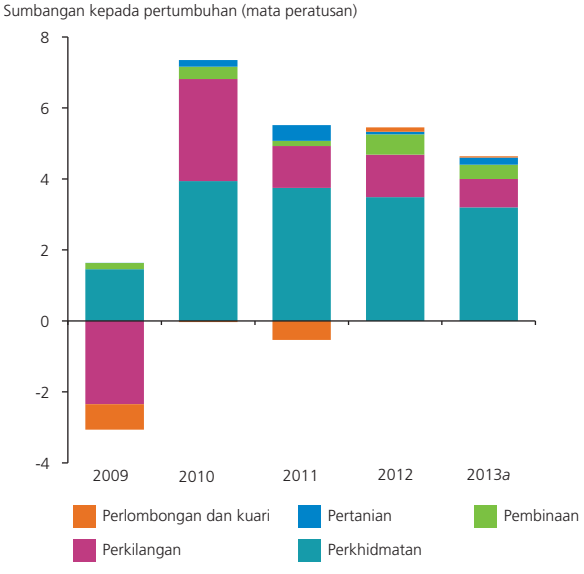

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Dalam sektor pertanian, pertumbuhan adalah lebih kukuh pada 2.1%, kebanyakannya disebabkan pengeluaran minyak sawit mentah yang lebih tinggi, mencerminkan kadar hasil yang lebih menggalakkan berikutan keadaan cuaca yang baik. Pengeluaran komoditi makanan seperti ternakan, sayur-sayuran dan perikanan, juga meningkat pada tahun 2013, hasil daripada usaha untuk meningkatkan tahap jaminan bekalan makanan negara serta usaha berterusan untuk terus memajukan industri makanan asas tani dan akuakultur.

Sektor perlombongan mencatat pertumbuhan yang lebih perlahan sebanyak 0.5% pada tahun 2013, mencerminkan pengeluaran minyak mentah yang lebih rendah disebabkan kerja-kerja penyenggaraan pada separuh tahun kedua. Pengeluaran gas asli, bagaimanapun, mencatat pertumbuhan lebih kukuh pada tahun tersebut, dipacu oleh permintaan yang lebih tinggi daripada Asia Timur untuk penjanaan elektrik, dan juga pengeluaran yang mulai lebih tinggi daripada telaga minyak kecil dan baharu.

modal yang terus disalurkan ke dalam projek-projek huluan utama, seperti medan minyak laut dalam Gumusut-Kakap, Pemulihan Minyak Dipertingkatkan (Enhanced Oil Recovery) daripada medan minyak Tapis, dan medan-medan minyak marginal Berantai dan Balai. Dalam sektor perkilangan (27% daripada pelaburan swasta), pelaburan dibuat dalam industri berorientasikan eksport seperti E&E dan peralatan perubatan, dan juga dalam industri berorientasikan dalam negeri, terutamanya pengilangan makanan. Pengembangan ini mencerminkan sentimen perniagaan yang bertambah baik berikutan peningkatan beransur-ansur dalam permintaan luar negeri selain penggunaan dalam negeri yang terus kukuh.

Pelaburan awam mencatat pertumbuhan positif yang kecil sebanyak 0.7% (2012: 17.1%), berikutan pengurangan dalam perbelanjaan pembangunan Kerajaan Persekutuan. Walau bagaimanapun, pengurangan ini telah diimbangi oleh perbelanjaan modal perusahaan awam yang lebih tinggi, terutamanya dalam sektor minyak dan gas, serta pengangkutan dan tenaga. Projek utama dalam sektor minyak dan gas ialah Loji Sabah Ammonia-Urea, Saluran Paip Gas Sabah-Sarawak dan pembangunan huluan Non-Associated Gas Kinabalu. Pelaburan dalam subsektor pengangkutan telah disokong oleh pembinaan Aliran Transit Laju MY (MRT) dan kerja-kerja penyambungan Aliran Transit Ringan (LRT). Pelaburan dalam subsektor utiliti termasuk pembinaan loji janakuasa seperti di Tanjung Bin dan Janamanjung. Perbelanjaan pembangunan Kerajaan Persekutuan dalam sektor ekonomi disalurkan terutamanya kepada sektor pengangkutan serta perdagangan dan industri, khususnya untuk menaik taraf kemudahan infrastruktur di kawasan perindustrian.

SEKTOR LUAR NEGERI

Pada tahun 2013, sektor luar negeri Malaysia kekal berdaya tahan dalam keadaan persekitaran ekonomi dan kewangan global yang mencabar. Lebihan akaun semasa mengecil, tetapi lebih daripada mengimbangi aliran keluar bersih dalam akaun kewangan. Paras rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia kekal tinggi dan adalah lebih daripada mencukupi untuk memenuhi obligasi luar negeri jangka pendek dan menyediakan penampan terhadap kejutan luaran.

Perkembangan dalam sektor luar negeri pada tahun 2013 pada amnya dicorakkan oleh dua tempoh yang berbeza. Pada separuh tahun pertama, akaun semasa mencatat lebihan yang lebih kecil sebanyak RM11.2 bilion (ST1 2012: RM24.8 bilion), disebabkan lebihan perdagangan yang lebih kecil di samping defisit perkhidmatan dan pendapatan yang lebih kecil. Keadaan ekonomi yang berterusan lemah dalam ekonomi maju telah mengakibatkan penurunan yang ketara dalam eksport Malaysia (ST1 2013: -4%). Permintaan terhadap produk E&E kekal lemah (ST1 2013: -3.9%), disebabkan eksport komputer peribadi dan barangan elektrik yang terjejas akibat kelewatan dalam kitaran penggantian IT global. Pertumbuhan dalam ekonomi serantau yang lebih rendah daripada jangkaan juga menjejaskan permintaan terhadap barangan perkilangan bukan E&E (ST1 2013: 3.4%), seperti besi dan keluli, kelengkapan optik dan saintifik, serta keluaran kayu dan getah. Di samping itu, penurunan harga komoditi utama Malaysia pada separuh tahun pertama juga menjejaskan prestasi eksport negara. Sebaliknya, aktiviti pelaburan dan penggunaan dalam negeri yang teguh terus memacu pengembangan import (ST1 2013: 4.4%). Defisit perkhidmatan dan pendapatan lebih kecil disebabkan terutamanya oleh penerimaan perjalanan bersih yang lebih tinggi dan pembayaran pendapatan utama bersih yang lebih rendah. Peningkatan dalam penerimaan perjalanan bersih adalah hasil daripada pelancongan dalam rantau yang lebih kukuh, manakala keuntungan yang lebih tinggi bagi syarikat Malaysia yang melabur di luar negeri, terutamanya dalam subsektor perkhidmatan kewangan, menyumbang kepada penurunan dalam pembayaran pendapatan utama bersih.

Sektor luar negeri kekal berdaya tahan dalam keadaan persekitaran ekonomi global yang mencabar

Pada separuh tahun kedua, lebihan akaun semasa bertambah kepada RM26.1 bilion berikutan pertumbuhan eksport yang kembali positif. Eksport Malaysia yang bertambah baik (ST2 2013: 8.9%) adalah hasil daripada permintaan yang meningkat terhadap keluaran perkilangan dan komoditi. Prestasi eksport terus diperkukuh oleh harga minyak sawit mentah dan LNG yang lebih menggalakkan berbanding dengan paras harga pada separuh pertama tahun 2013. Eksport ke Kesatuan Eropah dan rantau ini adalah lebih tinggi, seiring dengan

Industri Berasaskan Sumber di Malaysia Menjadi Lebih Pelbagai

Pergantungan yang tinggi kepada komoditi utama pada tahun-tahun awal merupakan cabaran yang besar kepada ekonomi Malaysia, terutamanya dari segi kaitan langsungnya kepada turun naik dalam harga komoditi. Pada tahun 1980, komoditi utama mencakupi 33% daripada KDNK dan 77% daripada eksport. Bermula pada awal tahun 1980-an, Malaysia mula melaksanakan strategi mempelbagaikan ekonominya dengan matlamat untuk menjadi negara yang bertumpukan pada aktiviti ekonomi dengan nilai ditambah lebih tinggi, dan juga mengurangkan tumpuan yang berlebihan terhadap komoditi huluan, iaitu bijih timah dan getah. Dengan pelancaran Dasar Perindustrian Negara dan Pelan Induk Perindustrian pada pertengahan tahun 1980-an, Kerajaan telah melaksanakan beberapa siri langkah dasar untuk menggalakkan sektor perkilangan secara agresif dan kemudiannya sektor perkhidmatan pada tahun 1990-an. Langkah-langkah tersebut telah mewujudkan kadar pempelbagaian ekonomi negara secara mendatar yang pesat, dengan pertumbuhan teguh dalam sektor perkilangan dan perkhidmatan serta pengurangan ketara dalam pergantungan kepada sektor komoditi utama (Rajah 1). Yang nyata, ekonomi Malaysia juga menjadi lebih pelbagai secara menegak apabila bergerak lebih tinggi dalam rantaian nilai komoditi daripada aktiviti huluan (upstream) kepada aktiviti hiliran (downstream) (Rajah 2).

Rajah 1

Pempelbagaian Mendatar ke Arah Sumber Pertumbuhan Lain

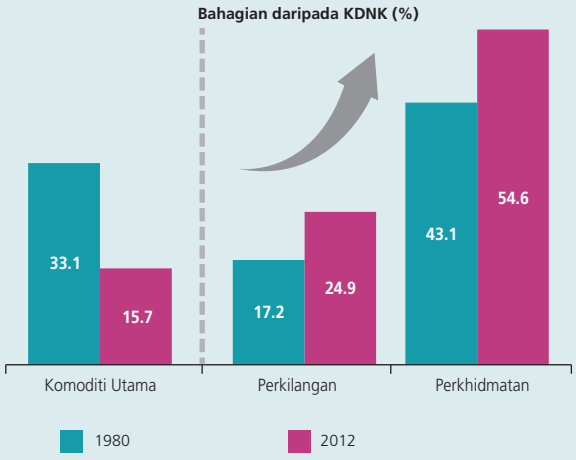

Sumber: Unit Perancang Ekonomi dan Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 2

Pempelbagaian Menegak ke Arah Keluaran Nilai Ditambah Lebih Tinggi

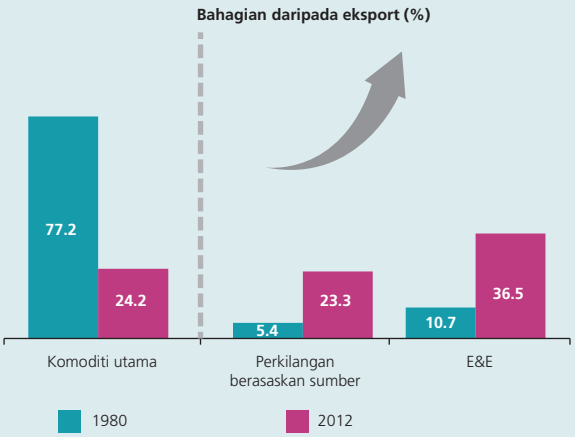

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Industri berasaskan sumber, yang merangkumi terutamanya pengilangan keluaran petrokimia, oleokimia, petroleum ditapis, minyak sawit, sarung tangan getah, tayar dan produk profilaktik, menjadi pemacu pertumbuhan terbesar bagi sektor perkilangan pada dekad yang lalu (2002-2012). Kenaikan harga komoditi dalam tempoh ini telah membawa kepada harga yang lebih tinggi bagi kebanyakan keluaran industri berasaskan sumber, lantas memberikan rangsangan tambahan kepada pertumbuhan sektor ini. Dalam tempoh ini, nilai ditambah industri berasaskan sumber meningkat sebanyak 6.8% pada asas kadar pertumbuhan tahunan terkumpul (Compounded Annual Growth Rate, CAGR), mengatasi pertumbuhan sebanyak 1.7% bagi industri elektronik dan elektrik (E&E), sekali gus menjadi subsektor perkilangan terbesar sejak tahun 2005 (Rajah 3). Industri berasaskan sumber menyumbang dengan nyata kepada eksport Malaysia melalui pertumbuhan sebanyak 12.4% pada asas CAGR dalam tempoh yang sama, seterusnya menjadikan eksport keluaran berasaskan sumber mencakupi bahagian sebanyak 32% daripada jumlah eksport perkilangan pada tahun 2012, berbanding 17% pada tahun 2002[1] (Rajah 4).

[1] Pertumbuhan yang ketara tinggi dalam eksport industri berasaskan sumber dalam tempoh ini juga disebabkan oleh harga komoditi yang lebih tinggi selepas tahun 2002.

Rajah 3

Pertumbuhan KDNK dan Bahagian daripada Komponen Utama Perkilangan

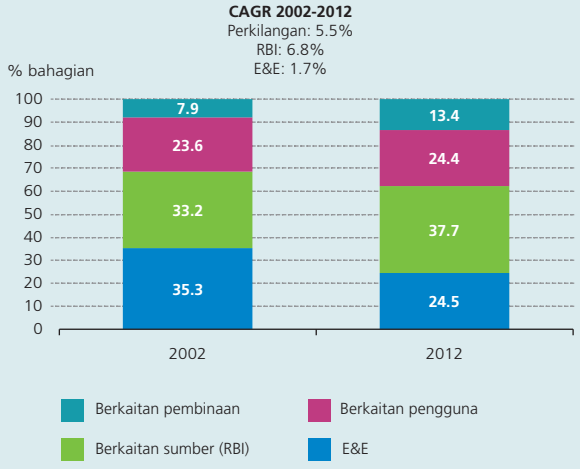

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 4

Eksport dan Bahagian daripada Komponen Utama Perkilangan

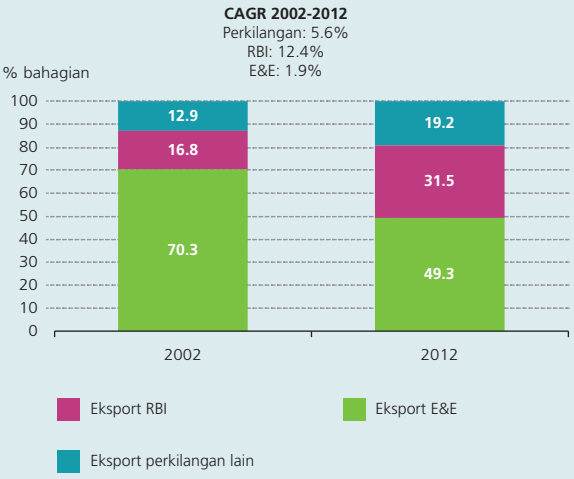

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Pempelbagaian dalam industri berasaskan sumber memastikan bahagian eksport perkilangan kepada jumlah eksport kekal tinggi pada 70-75%, walaupun nilai eksport komoditi utama meningkat dalam tempoh tersebut.

Pelan Induk Perindustrian Pertama yang dilancarkan pada tahun 1986 telah memainkan peranan yang penting dalam memacu strategi pembangunan `pengumpulan pelbagai sektor´ (multi-sector agglomeration) bagi sektor perkilangan. Strategi ini telah mempercepat pempelbagaian ekonomi dalam negeri melalui aktiviti perkilangan yang lebih luas di negara ini, lantas mengurangkan tumpuan berlebihan pada komoditi utama. Manfaat daripada pempelbagaian ekonomi dapat dilihat daripada tahap intensiti aktiviti ekonomi yang semakin meningkat dalam pelbagai industri yang saling berkaitan sejak bertahun yang lalu. Berdasarkan Jadual Input-Output[2] ekonomi Malaysia, tahap intensiti aktiviti ekonomi pada tahun 1960 didapati sangat rendah dan tertumpu terutamanya pada beberapa industri utama sahaja. Tahap intensiti aktiviti meningkat melalui peredaran masa dan menjelang tahun 2005, tahap ini naik dengan nyata dan menjadi lebih pelbagai dalam kebanyakan industri dalam ekonomi lantas menyerlahkan tahap pempelbagaian.

Kesan positif daripada pempelbagaian menegak dalam industri berasaskan sumber adalah sangat jelas. Pertama, ia membantu menguatkan rantaian ke-hadapan dan ke-belakang dalam ekonomi, lantas memastikan kesalingbergantungan dan kesalinghubungan yang erat antara pengeluaran huluan dengan hiliran[3]. Yang nyata, ekoran aktiviti pengeluaran hiliran yang lebih giat, keluaran dengan nilai ditambah lebih tinggi telah dapat dijana dalam ekonomi dalam negeri. Kedua, pempelbagaian yang lebih pesat telah menghasilkan keuntungan yang lebih besar kepada firma, kenaikan upah yang mampan, dan hasil cukai yang lebih tinggi kepada Kerajaan. Ketiga, pertumbuhan industri berasaskan sumber telah meningkatkan produktiviti melalui peralihan

[2] Jadual Input-Output menyediakan pengagregatan menyeluruh terhadap semua pengeluaran dalam ekonomi, dengan mengesan semua aspek, daripada sumber input sehingga kepada kegunaan perantaraan dan kegunaan akhir keluaran. Jadual Input-Output Malaysia diterbitkan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia setiap lima tahun, dengan data terkini yang tersedia pada tahun asas 2005.

[3] Keadaan ini selaras dengan teori `laluan pergantungan´ (path dependency), iaitu hampir mustahil bagi sesebuah negara untuk beralih sepenuhnya daripada sektor tradisional kepada sektor perkilangan berteknologi tinggi dan perkhidmatan tanpa melalui tempoh perubahan yang beransur-ansur (Felipe et al., 2013).

tenaga kerja yang tidak digunakan sepenuhnya atau tenaga kerja lebihan daripada sektor pertanian huluan kepada sektor perkilangan. Kesan daripada peralihan ini ialah bahagian guna tenaga sektor pertanian berkurang daripada 31% dalam tempoh 1980-1990, kepada 15% dalam tempoh 2000-2010. Pengurangan dalam sektor pertanian ini diikuti oleh peningkatan dalam bahagian guna tenaga sektor perkilangan daripada 16% kepada 20%. Akhir sekali, pempelbagaian adalah penting dalam mengurangkan kesan turun naik harga komoditi ke atas ekonomi negara. Secara empirik, pada peringkat firma, syarikat berasaskan komoditi yang mempunyai bahagian dalam pengeluaran hiliran yang lebih besar pada amnya mencatat keuntungan yang lebih positif dan stabil berbanding syarikat dengan bahagian yang lebih besar dalam aktiviti huluan.

Namun, tahap pempelbagaian menegak adalah berbeza-beza merentas subsektor-subsektor industri berasaskan sumber. Dalam industri minyak dan gas, sokongan institusi kukuh yang diberikan oleh PETRONAS dalam menerajui pelaburan dalam aktiviti hiliran merupakan faktor pemboleh utama dalam proses pempelbagaian. Margin keuntungan dan faktor fiskal juga penting dalam menggalakkan PETRONAS membuat pempelbagaian. Harga minyak mentah dan gas asli yang rendah pada tahun 1980-an dan 1990-an dan kadar cukai pendapatan petroleum ke atas pengeluaran minyak dan gas huluan yang lebih tinggi pada 38%, telah menghasilkan keuntungan selepas cukai yang lebih tinggi daripada pelbagai aktiviti perkilangan hiliran. Jenis keluaran minyak yang dihasilkan di Malaysia telah berkembang daripada pengeluaran produk huluan asas seperti petrol, diesel dan petrokimia asas kepada pelincir, bahan api jet khusus dan keluaran petrokimia yang lebih kompleks. Pada masa ini, hampir separuh daripada hasil PETRONAS diperoleh daripada aktiviti hiliran.

Pempelbagaian hiliran dalam industri getah juga penting. Syarikat-syarikat yang pada mulanya hanya merupakan perusahaan kecil dan sederhana (PKS), telah berkembang menjadi entiti-entiti tersenarai awam bernilai berbilion ringgit dan menjadi peneraju dunia dalam pengeluaran sarung tangan getah dan produk profilaktik. Kos input yang lebih rendah ekoran penurunan harga getah asli dan bekalan tenaga kerja asing dengan upah yang rendah telah merangsang pembangunan industri ini pada tahun 1980-an dan 1990-an. Sebaliknya, bagi industri minyak sawit pula masih terdapat skop yang luas untuk pempelbagaian hiliran. Antara faktor yang menyebabkan pempelbagaian hiliran industri minyak sawit masih lagi terhad ialah margin yang lebih tinggi pada peringkat huluan, walaupun ketika harga minyak sawit berada pada paras yang rendah. Tambahan pula, pengecualian cukai ke atas eksport minyak sawit mentah yang diberikan sehingga bulan Mac 2013, juga tidak memberikan banyak galakan untuk beralih kepada aktiviti dengan nilai ditambah lebih tinggi. Secara perbandingan, kebanyakan pesaing Malaysia dalam industri ini telah pun menceburi pelbagai aktiviti hiliran, terutamanya dalam pengeluaran oleokimia dan biodiesel berasaskan sawit.

Strategi pempelbagaian dalam industri berasaskan sumber kini diteruskan oleh industri perkhidmatan berasaskan sumber (resource-based services, RBS). Perkhidmatan berasaskan sumber merupakan aktiviti yang menyediakan perkhidmatan sokongan kepada sektor komoditi, seperti penambahbaikan kepada aktiviti penerokaan dan pengeluaran berkaitan minyak dan gas, serta pemindahan ke kapal dan penggudangan komoditi. Perkhidmatan berasaskan sumber membolehkan Malaysia memperlengkap rantaian nilai dalam sektor komoditi dengan beralih kepada aktiviti dengan nilai ditambah lebih tinggi dalam sektor perkhidmatan. Dari segi aktiviti berkaitan minyak dan gas, Malaysia telah mencatat pertumbuhan yang tinggi dalam firma perkhidmatan minyak tempatannya, yang kebanyakannya dimajukan di bawah Program Pembangunan Vendor yang diasaskan oleh PETRONAS. Bagi aktiviti pemindahan ke kapal dan penggudangan, Malaysia mempunyai kelebihan dari segi kedudukannya yang hampir dengan negara Asia Pasifik, serta daya saing yang tinggi dan kemudahan logistik yang baik, lantas menarik banyak firma untuk memulakan operasi di Malaysia (Rajah 5). Dengan mencontohi kejayaan industri berasaskan sumber, Kerajaan menjadi peneraju dalam mempromosikan perkhidmatan berasaskan sumber. Sebagai contoh, program Insentif Global bagi Perdagangan (Global Incentive for Trading, GIFT) telah diperkenalkan baru-baru ini untuk mempercepat perdagangan komoditi di negara ini. Program ini disasarkan untuk menarik

Rajah 5

Malaysia Kini Menjadi Pusat Pemunggahan Sementara untuk Komoditi

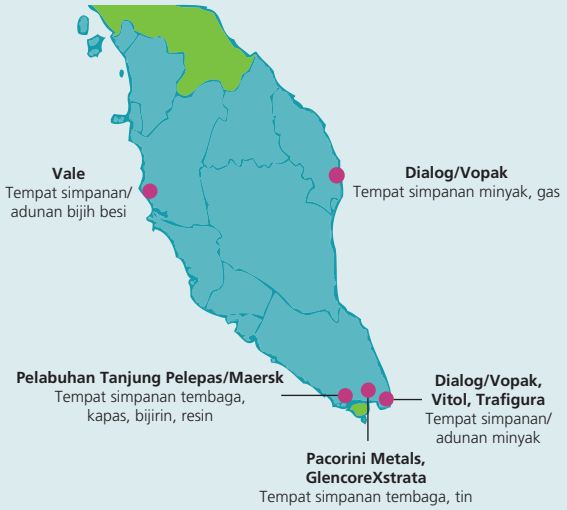

Sumber: Pelbagai syarikat

syarikat perdagangan antarabangsa menempatkan operasi serantau mereka di negara ini, dengan matlamat untuk menjadikan Malaysia sebagai hab perdagangan luar pesisir utama di rantau ini.

Melangkah ke hadapan, kedua-dua industri dan perkhidmatan berasaskan sumber merupakan sektor penting yang boleh merealisasikan matlamat Malaysia untuk menjadi negara berpendapatan tinggi menjelang tahun 2020. Malah, terdapat bukti yang jelas kini bahawa Malaysia berada atas landasan kemajuan yang tepat. Beberapa pengilang dalam industri berasaskan sumber telah mula beralih kepada pengeluaran produk dengan nilai ditambah lebih tinggi, seperti sarung tangan berasaskan nitril untuk industri penjagaan kesihatan. Dari segi perkhidmatan berasaskan sumber, peningkatan aktiviti pemunggahan sementara telah dicerminkan oleh kenaikan tahunan yang ketara sebanyak 44% dalam eksport semula pada tahun 2012 dan kenaikan seterusnya sebanyak 40% pada tahun 2013. Perkembangan ini akan menyumbang kepada pengukuhan asas-asas negara ini melalui aktiviti dengan nilai ditambah lebih tinggi dan pempelbagaian sumber pertumbuhan dalam ekonomi.

Rujukan

Felipe J., R. Briones, D.H. Brooks, A. Mehta dan H. Verspagen (2013), `Asia's Economic Transformation: Where to, How, and How Fast?´. Bab khas dalam *Key Indicators for Asia and the Pacific 2013*, Bank Pembangunan Asia (ADB).

Jadual 1.6

Imbangan Pembayaran[1]

Butiran	2012			2013*a*		
	+	-	Bersih	+	-	Bersih
	RM bilion					
Barangan	703.2	577.5	125.6	690.9	588.2	102.7
Perkhidmatan	117.0	131.0	-14.0	125.5	140.5	-15.0
Imbangan barangan dan perkhidmatan	**820.2**	**708.5**	**111.6**	**816.3**	**728.7**	**87.6**
Pendapatan utama	42.3	78.3	-36.0	47.5	82.6	-35.2
Pendapatan sekunder	6.8	25.1	-18.2	7.3	22.5	-15.2
Imbangan akaun semasa	**869.3**	**812.0**	**57.3**	**871.1**	**833.9**	**37.3**
% daripada PNK			**6.3**			**3.9**
Akaun modal			0.2			-0.0
Akaun kewangan			-23.0			-15.0
Pelaburan langsung[2]			-21.7			-4.1
Aset			*-51.9*			*-40.6*
Liabiliti			*30.2*			*36.5*
Pelaburan portfolio			58.4			-2.8
Aset			*-21.5*			*-31.9*
Liabiliti			*79.8*			*29.1*
Derivatif kewangan			1.0			-0.1
Pelaburan lain			-60.6			-8.1
Imbangan akaun modal dan kewangan			**-22.9**			**-15.1**
Kesilapan dan ketinggalan[3]			-30.6			-7.5
antaranya:						
Penambahan (+) atau pengurangan (-) nilai rizab disebabkan oleh penilaian semula pertukaran asing			*-7.7*			*18.6*
Kesilapan dan ketinggalan bersih sebagai % daripada jumlah perdagangan			*-1.7*			*-1.9*
Imbangan keseluruhan			**3.9**			**14.6**
Rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia, bersih			**427.2**			**441.9**
Nilai bersamaan dengan USD bilion			**139.7**			**134.9**

[1] Imbangan pembayaran disusun mengikut Edisi Keenam Manual Imbangan Pembayaran dan Kedudukan Pelaburan Antarabangsa (BPM6) oleh Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF)
[2] Aliran aset juga dirujuk sebagai 'pelaburan langsung ke luar' sementara aliran liabiliti juga dirujuk sebagai `pelaburan langsung masuk´
[3] Termasuk penambahan/pengurangan nilai rizab antarabangsa yang belum direalisasikan disebabkan oleh penilaian semula pertukaran asing
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

bertambah giatnya aktiviti ekonomi dalam ekonomi-ekonomi tersebut. Import meningkat pada kadar yang lebih kukuh (ST2 2013: 9.5%) berikutan permintaan dalam negeri yang kukuh telah menyumbang kepada import barangan modal dan barangan penggunaan. Khususnya, aktiviti pelaburan yang mampan dalam sektor berorientasikan dalam negeri menyebabkan import perkhidmatan telekomunikasi dan pembinaan meningkat. Pengembangan aktiviti perdagangan juga menyebabkan pembayaran yang lebih tinggi untuk perkhidmatan pengangkutan. Pembayaran bersih untuk komponen perkhidmatan lain kekal mampan apabila penerimaan yang bertambah baik telah mengimbangi pembayaran yang lebih tinggi.

Lebihan akaun semasa seperti dicerminkan oleh lebihan tabungan-pelaburan (T-P) mengecil dalam tahun-tahun kebelakangan ini disebabkan terutamanya oleh pengembangan yang lebih kukuh dalam aktiviti pelaburan. Trend ini dijangka berterusan dalam tempoh terdekat berikutan jangkaan bahawa pelaburan akan kekal kukuh ekoran program transformasi yang sedang dilaksanakan ke arah menjadikan Malaysia sebagai ekonomi berpendapatan tinggi. Pembentukan modal kasar nominal

Jadual 1.7

Perdagangan Luar Negeri

	2012	2013*a*
	Perubahan tahunan (%)	
Eksport kasar	**0.7**	**2.4**
Perkilangan	3.1	5.7
Elektronik dan elektrik (E&E)[1]	*-1.7*	*2.9*
Bukan E&E	*8.4*	*8.4*
Komoditi	-6.4	-5.6
Pertanian	*-15.4*	*-17.0*
Mineral	*2.6*	*3.8*
Import kasar	**5.8**	**7.0**
Barangan modal	19.6	2.8
Barangan pengantara	-3.4	4.3
Barangan penggunaan	10.7	8.7

[1] Termasuk jentera dan kelengkapan
a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

mencatat pertumbuhan yang lebih kukuh sebanyak 12.3% sepanjang tempoh 2012-2013 (2007-2011: 11%). Pada masa yang sama, jumlah tabungan negara kasar kekal berikutan pertumbuhan yang kukuh dalam jumlah penggunaan (9.4%; 2007-2011: 10.1%). Pada tahun 2013, akaun semasa mencatat lebihan yang lebih kecil sebanyak RM37.3 bilion atau 3.9% daripada pendapatan negara kasar (PNK) (2012: RM57.3 bilion, 6.3% daripada PNK), mencerminkan pertumbuhan tabungan negara kasar yang menjadi sederhana kepada 31.2% daripada PNK (2012: 33.1% daripada

Rajah 1.3

Prestasi Eksport

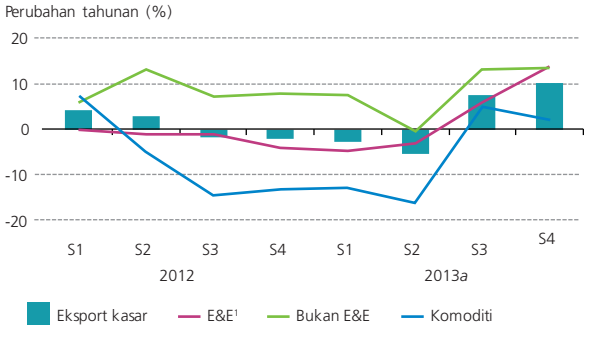

[1] Termasuk jentera dan kelengkapan
a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Rajah 1.4

Prestasi Import

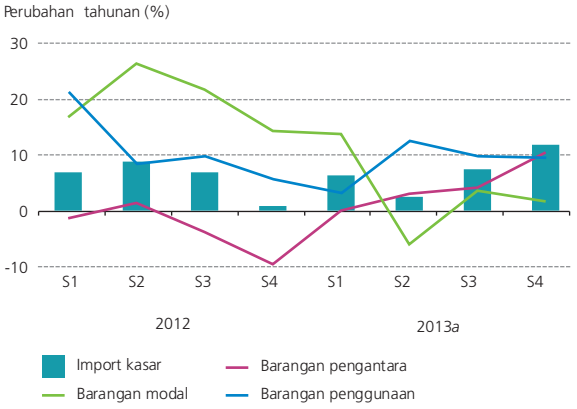

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

PNK) dalam keadaan pembentukan modal kasar yang berterusan. Defisit T-P sektor awam yang terus meningkat telah menyumbang kepada lebihan T-P yang lebih kecil pada tahun 2013. Tabungan sektor awam menurun sebanyak 48.7% kepada RM49.2 bilion disebabkan oleh lebihan operasi perusahaan awam yang lebih rendah dalam keadaan pembentukan modal kasar awam yang terus positif (1.9%; 2012: 20.3%). Sebaliknya, lebihan T-P sektor swasta meningkat pada tahun 2013, apabila tabungan meningkat dengan lebih cepat pada kadar 21.1% kepada RM247.1 bilion (2012: -7.4%), manakala pembentukan modal kasar swasta pula berkembang dengan sederhana sebanyak 10.3% (2012: 16.1%).

Rajah 1.5

Tabungan Negara Kasar dan Jurang Tabungan-Pelaburan

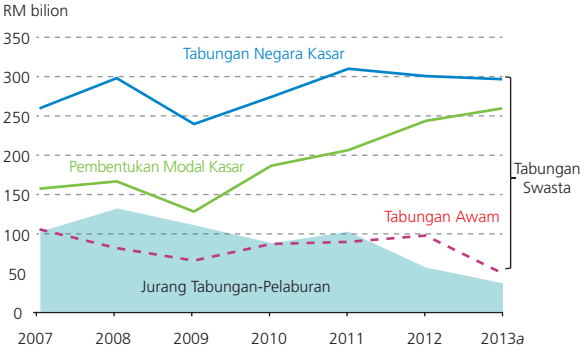

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Kementerian Kewangan

Klasifikasi Pelaburan Langsung dalam BPM6

Mulai suku pertama 2013, Malaysia mengumpulkan dan mengeluarkan kepada umum perangkaan imbangan pembayaran Malaysia (Balance of Payments, BOP) berdasarkan garis panduan yang terkandung dalam Manual Imbangan Pembayaran dan Kedudukan Pelaburan Antarabangsa IMF Edisi Keenam (IMF's Balance of Payments and International Investment Position Manual, BPM6).

Perubahan dalam akaun kewangan adalah terutamanya dari segi format pelaporan pelaburan langsung, berikutan peralihan dalam klasifikasi aliran pelaburan langsung, daripada perspektif mengikut haluan kepada perspektif aset-liabiliti.

Berikutan itu, istilah `pelaburan langsung di Malaysia´ (atau pelaburan langsung asing, FDI) diklasifikasikan semula sebagai aliran liabiliti pelaburan langsung atau `pelaburan langsung masuk´. Walaupun sebahagian besar daripada pelaburan langsung masuk merupakan FDI, ia juga meliputi pinjaman antara syarikat kepada syarikat Malaysia yang diberikan oleh anak syarikat masing-masing di luar negeri. Ini merupakan perubahan yang besar daripada apa yang lazim dilakukan berlandaskan BPM5, yang sebelum ini mencatat aliran ini di bawah pelaburan langsung ke luar negeri (direct investment abroad, DIA). Hasil daripada perubahan ini, pelaburan langsung masuk kini mencerminkan jumlah penanggungan liabiliti asing oleh pemastautin.

Begitu juga, `pelaburan langsung ke luar negeri´ diklasifikasikan semula sebagai aliran aset pelaburan langsung atau `pelaburan langsung keluar´. Walaupun pelaburan langsung keluar terdiri terutamanya daripada aliran DIA, ia juga termasuk pemberian pinjaman antara syarikat oleh syarikat FDI di Malaysia, kepada syarikat induk dan sekutu masing-masing di luar negeri. Bersandarkan BPM5, pemberian pinjaman antara syarikat oleh syarikat FDI akan direkodkan sebagai FDI. Namun, selepas perubahan ini, pelaburan langsung keluar kini akan mencerminkan jumlah pemerolehan aset asing oleh pemastautin.

Rajah 1.6

Pelaburan Langsung Asing Bersih Mengikut Sektor[1]

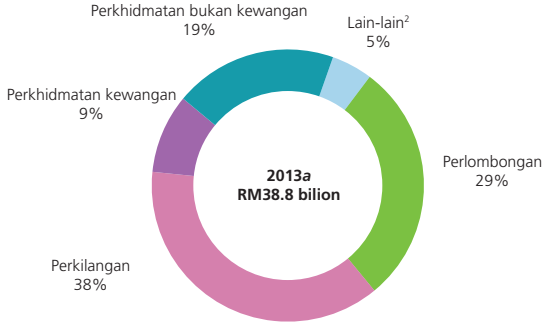

[1] Pelaburan langsung seperti ditakrifkan mengikut Edisi Kelima Manual Imbangan Pembayaran (BPM5) oleh Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF)

[2] Merujuk kepada sektor pertanian dan pembinaan

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Akaun kewangan terus mencatat aliran masuk dan keluar yang melibatkan urus niaga kewangan antarabangsa oleh pemastautin dan bukan pemastautin. Dalam akaun pelaburan langsung, dari perspektif aset, syarikat Malaysia terus memperluas operasi mereka di arena antarabangsa melalui pelaburan langsung ke luar negeri. Dari perspektif liabiliti, Malaysia terus menarik pelaburan langsung daripada syarikat multinasional. Pasaran modal negara yang besar dan prospek pertumbuhan yang secara relatif menggalakkan, kekal sebagai daya tarikan kepada pelabur portfolio asing. Aliran ini, bagaimanapun, mengalami turun naik yang ketara pada tahun 2013. Susulan itu, akaun kewangan mencatat aliran keluar bersih sebanyak RM15 bilion pada tahun 2013 (2012: aliran keluar bersih sebanyak RM23 bilion).

Prestasi dan prospek pertumbuhan ekonomi negara terus mengukuhkan keyakinan pelabur antarabangsa, lantas merangsang peningkatan aliran masuk pelaburan langsung, sebanyak RM36.5 bilion atau 3.8% daripada PNK (2012: aliran masuk RM30.2 bilion, atau 3.3% daripada PNK). Sebahagian besar daripada aliran ini adalah dalam bentuk pelaburan langsung asing (foreign direct investment, FDI), melalui suntikan modal ekuiti dan pinjaman antara syarikat yang

Rajah 1.7

Pelaburan Langsung ke Luar Negeri Bersih Mengikut Sektor[1]

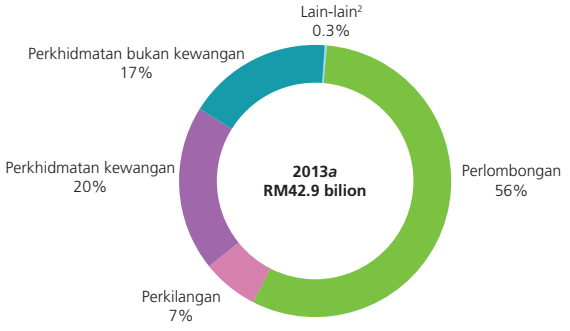

[1] Pelaburan langsung ke luar negeri seperti yang ditakrifkan mengikut Edisi Kelima Manual Imbangan Pembayaran (BPM5) oleh Tabungan Kewangan Antarabangsa (IMF)
[2] Merujuk kepada sektor pertanian dan pembinaan
a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

lebih banyak, dalam keadaan tahap perolehan yang disimpan untuk pelaburan semula yang mampan pada tahun itu. Aliran masuk FDI agak meluas merentas sektor. FDI ke dalam sektor berorientasikan eksport seperti perkilangan dan subsektor perkhidmatan terpilih, kekal tinggi walaupun dalam keadaan prestasi eksport yang lembap pada separuh tahun pertama. Pelaburan asing dalam sektor perlombongan meningkat berikutan berterusannya pelaksanaan inisiatif ETP dalam sektor minyak dan gas. FDI dalam sub-sektor perkhidmatan kewangan juga mampan.

Pelaburan langsung keluar menjadi sederhana kepada RM40.6 bilion atau 4.3% daripada PNK pada tahun 2013, sejajar dengan unjuran pertumbuhan yang sederhana bagi ekonomi serantau (2012: aliran keluar sebanyak RM51.9 bilion atau 5.7% daripada PNK). Aliran keluar mencerminkan terutamanya aliran DIA, yang terdiri daripada aliran keluar modal ekuiti dan perolehan yang dilabur semula yang lebih besar, dalam keadaan pemberian pinjaman antara syarikat yang lebih kecil. Bahagian DIA dalam sektor perlombongan meningkat berikutan pengambilalihan sebuah syarikat Norway oleh sebuah syarikat minyak dan gas tempatan. DIA ke dalam sektor perkhidmatan juga mencatat prestasi yang kukuh, terutamanya dalam subsektor perkhidmatan kewangan, mencerminkan operasi yang lebih giat pada peringkat serantau oleh bank domestik Malaysia. Meskipun aliran keluar adalah sederhana pada tahun 2013, pelaburan dalam sektor-sektor ini menguntungkan lantas menyumbangkan kepada pendapatan pelaburan langsung terakru yang lebih besar bagi syarikat domestik dan defisit pendapatan bersih yang lebih kecil dalam akaun semasa.

Aliran pelaburan portfolio pada tahun 2013 sebahagian besarnya dicorakkan oleh dua tempoh yang berbeza. Pada separuh tahun pertama, sentimen pelabur yang positif pada amnya disokong oleh mudah tunai global yang lebih daripada mencukupi dan dasar monetari yang terus akomodatif dalam ekonomi maju. Hasilnya, pada enam bulan pertama 2013, pelaburan portfolio bukan pemastautin mencatat aliran masuk bersih yang kukuh sebanyak RM23.9 bilion, terutamanya ke dalam pasaran ekuiti dalam tempoh sebelum dan selepas Pilihan Raya Umum ke-13 pada awal bulan Mei, sementara aliran asing ke dalam pasaran sekuriti hutang masih ketara. Penyertaan pelabur asing dalam pasaran ekuiti meningkat secara stabil, sementara pemegangan sekuriti hutang dalam denominasi ringgit oleh bukan pemastautin dalam pasaran sekuriti hutang meningkat kepada 23.8% daripada jumlah sekuriti hutang terkumpul pada akhir bulan Mei (akhir tahun 2012: 22.3%). Daripada jumlah ini, pemegangan sekuriti Kerajaan oleh bukan pemastautin adalah sebanyak 32.4% daripada jumlah sekuriti Kerajaan terkumpul (akhir tahun 2012: 29.8%).

Pada separuh tahun kedua, aliran masuk portfolio bukan pemastautin menjadi sederhana kepada RM5.2 bilion, berikutan petunjuk daripada Fed tentang kemungkinan untuk mengecilkan program pembelian asetnya (atau QE) pada lewat bulan Mei. Ketidakpastian yang meningkat dalam pasaran

Rajah 1.8

Pelaburan Portfolio

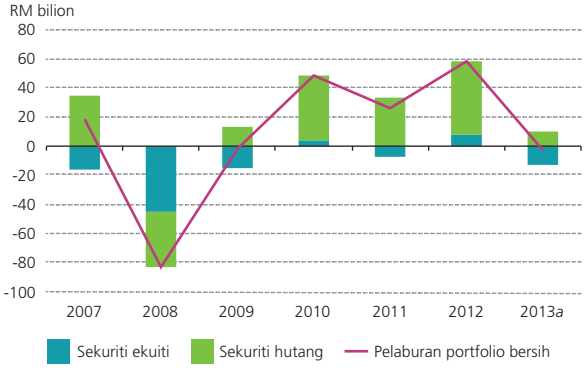

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

kewangan mengenai masa dan saiz pengecilan QE mengakibatkan ketidaktentuan pasaran kewangan yang amat ketara dan seterusnya kebalikan aliran portfolio yang nyata antara bulan Mei hingga Ogos. Ketidaktentuan dan kebalikan dalam aliran pada amnya dialami oleh ekonomi sedang pesat membangun. Aliran masuk kembali semula pada bulan September dan Oktober, berikutan jangkaan terhadap pengecilan QE berkurang buat sementara berikutan penjelasan lanjut mengenai hala tuju dasar oleh Jawatankuasa Pasaran Terbuka Persekutuan (Federal Open Market Committee, FOMC) pada bulan September. Walau bagaimanapun, menjelang akhir tahun 2013, terdapat sentimen pelabur antarabangsa yang lebih berhati-hati disebabkan oleh jangkaan bahawa pengurangan pembelian aset oleh Fed akhirnya akan berlaku. Pengecilan QE akhirnya diumumkan semasa mesyuarat FOMC pada bulan Disember dan berkuat kuasa mulai bulan Januari 2014. Oleh itu, bagi keseluruhan tahun 2013, pelaburan portfolio bukan pemastautin mencatat aliran masuk bersih yang lebih kecil sebanyak RM29.1 bilion (2012: aliran masuk bersih RM79.8 bilion). Pada tahun 2013, pelabur institusi domestik membuat pelaburan luar negeri iaitu aliran keluar bersih sebanyak RM31.9 bilion (2012: aliran keluar bersih RM21.5 bilion). Aliran keluar ini mencerminkan strategi pelabur pemastautin yang berterusan untuk mempelbagaikan pelaburan portfolio mereka di luar negeri. Bagi tahun 2013 secara keseluruhan, jumlah pelaburan portfolio mencatat aliran keluar bersih yang kecil sebanyak RM2.8 bilion (2012: aliran masuk bersih RM58.4 bilion).

Walaupun jumlah kasar dan ketidaktentuan aliran portfolio agak besar, kesannya ke atas pasaran kewangan dan ekonomi telah dikurangkan oleh beberapa faktor, iaitu pelarasan dalam kadar pertukaran, kedalaman pasaran kewangan dan peranan pelabur institusi domestik. Peranan pelabur institusi domestik dalam pasaran modal adalah penting kerana mereka menjana permintaan yang berterusan terhadap aset domestik. Tambahan pula, pelabur institusi domestik menunjukkan keupayaan untuk mengimbangi semula portfolio sambil menyerap penjualan oleh bukan pemastautin. Keadaan ini jelas dalam pasaran bon. Apabila pelabur bukan pemastautin beralih kepada sekuriti hutang bertempoh matang lebih pendek pada bulan Mei hingga Ogos, pelabur institusi domestik menambah pembelian sekuriti Kerajaan dan pada masa yang sama mengurangkan pemegangan bil BNM, lantas mengurangkan ketidaktentuan dalam kadar hasil sekuriti-sekuriti tersebut.

Pelaburan lain mencatat aliran keluar bersih yang lebih kecil sebanyak RM8.1 bilion pada tahun 2013 (2012: aliran keluar bersih RM60.6 bilion), mencerminkan terutamanya pemberian kredit perdagangan yang berterusan di tengah-tengah aliran masuk perbankan. Pada tahun 2013, pengeksport Malaysia memudahkan aktiviti perdagangan dalam persekitaran luaran yang mencabar dengan memberikan kredit perdagangan kepada rakan pengimport mereka. Aliran keluar kredit perdagangan ini diimbangi sebahagiannya oleh aliran masuk dalam sektor perbankan. Dengan aliran masuk portfolio asing dan mudah tunai adalah lebih daripada mencukupi pada suku pertama, sektor perbankan giat membina kedudukan aset luar negeri mereka. Namun, sektor ini kemudiannya melupuskan kedudukan mereka pada suku kedua dan ketiga ketika ketidaktentuan pasaran kewangan semakin memuncak. Selain itu, sektor perbankan domestik juga menerima penempatan deposit yang lebih besar daripada institusi kewangan asing untuk mengurus dedahan mudah tunai pertukaran asing mereka.

Rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia meningkat sebanyak RM14.6 bilion kepada RM441.9 bilion pada akhir tahun 2013 (akhir tahun 2012: RM427.2 bilion). Rizab yang lebih tinggi ini mencerminkan lebihan akaun semasa yang berterusan, yang telah mengimbangi aliran keluar modal bersih daripada akaun kewangan. Peningkatan ini turut mengambil kira kenaikan nilai rizab secara kumulatif yang belum direalisasikan, yang terhasil daripada penyusutan nilai ringgit berbanding dengan beberapa mata wang utama dan serantau. Pada 28 Februari 2014, rizab berjumlah RM427.6 bilion (bersamaan dengan USD130.6 bilion), yang memadai untuk membiayai 9 bulan import tertangguh dan ialah 3.3 kali hutang luar negeri jangka pendek.

Tahap hutang luar negeri terurus

Hutang luar negeri Malaysia berjumlah RM318.1 bilion (USD95.8 bilion) pada akhir tahun 2013 (2012: RM252.8 bilion), bersamaan dengan 33.5% daripada PNK (2012: 27.9% daripada PNK). Hutang luar negeri jangka sederhana dan panjang yang lebih tinggi pada tahun 2013 mencerminkan terutamanya pengeluaran bersih peminjaman luar negeri oleh perusahaan awam dan sektor swasta bukan bank. Sebaliknya, Kerajaan Persekutuan terus mencatat pembayaran balik bersih hutang luar negeri. Hutang luar negeri jangka pendek yang lebih

Memperluas Pengawasan Ekonomi Melalui Pejabat Wilayah Bank Negara Malaysia

Pengawasan ekonomi oleh Bank Negara Malaysia (Bank) sejak beberapa tahun kebelakangan ini telah diperkukuh melalui perluasan pengawasannya pada peringkat wilayah melalui Pejabat Wilayah Bank (Regional Offices, RO). Pengawasan ekonomi wilayah melibatkan pengumpulan dan sintesis maklumat kuantitatif dan kualitatif mengenai keadaan ekonomi dan kewangan semasa pada peringkat wilayah. Pendekatan ini memerlukan interaksi secara langsung dengan pelbagai ejen ekonomi di wilayah yang berbeza di negara ini. Pengawasan peringkat wilayah ini menjadi pelengkap kepada penilaian ekonomi peringkat makro dengan memberikan perspektif mengenai sejauh mana keadaan wilayah tersebut, berbeza ataupun mencerminkan prospek negara. Pengawasan ini juga memberikan maklumat mengenai perbezaan dalam keadaan ekonomi dan kewangan merentas wilayah dan industri.

Memperkukuh analisis ekonomi menerusi pengawasan ekonomi wilayah

Penumpuan aktiviti ekonomi mengikut geografi di Malaysia semakin meluas dan lebih tersebar sejak beberapa tahun ini. Trend ini semakin nyata berikutan pertumbuhan ekonomi yang pantas dalam koridor ekonomi wilayah. Oleh itu, pengawasan pada peringkat wilayah membolehkan pemantauan yang lebih dekat dan mendalam ke atas nadi aktiviti ekonomi dan kemunculan trend yang baharu (rujuk ruangan mengenai Aktiviti Eksport Semula Memberikan Sokongan yang Meningkat kepada Perdagangan Malaysia dalam Bab 4). Interaksi secara langsung dan kerap dengan sektor perniagaan, pertubuhan industri, persatuan pengguna serta agensi peneraju merupakan sumber maklumat yang luas untuk analisis keadaan ekonomi dan kewangan yang tepat pada waktunya. Pemahaman mendalam yang sering didapati lebih awal daripada pengumuman statistik peringkat makro, memberikan ruang masa yang lebih untuk membuat analisis dan tindak balas dasar. Interaksi secara langsung dengan pihak berkepentingan yang berkenaan juga memberi peluang kepada Bank untuk berkomunikasi dan mendapatkan maklum balas mengenai isu-isu berkaitan dasar.

Pengalaman penggubal dasar di negara lain

Bank pusat di seluruh dunia telah meluaskan rangka kerja pengawasan mereka dengan melibatkan pemantauan ekonomi wilayah, melalui rangkaian pejabat wilayah (Rajah 1). Sebanyak 12 pejabat wilayah Bank of England (dikenali sebagai Agensi) ditugaskan untuk menilai dan menyediakan analisis awal mengenai keadaan ekonomi kepada Jawatankuasa Dasar Monetari. Begitu juga dengan Reserve Bank of Australia yang melalui empat pejabat negerinya, memantau dan menganalisis perkembangan ekonomi wilayah secara meluas di seluruh Australia. Di rantau ASEAN, bank pusat seperti Bank of Thailand melaporkan keadaan ekonomi dan kewangan

Rajah 1

Bank Pusat Terpilih dengan Pemantauan Ekonomi Serantau

Sumber: Laman sesawang bank pusat
Nota: Cawangan dan pejabat serantau tidak termasuk pejabat perwakilan di luar negeri

dalam negeri dari perspektif wilayah secara berkala. Kepentingan meluaskan pengawasan juga diperakui oleh agensi pelbagai hala seperti Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF), terutamanya apabila pengawasan tersebut merangkumi interaksi yang lebih aktif dengan pihak berkepentingan untuk membantu menggalakkan tindak balas dasar yang berkesan dan tepat pada masanya terhadap cabaran dasar dan risiko yang baru timbul[1].

Memperluas peranan Pejabat Wilayah Bank

Sebelum tahun 2009, interaksi langsung dengan syarikat-syarikat diadakan secara berkala dan diperlengkap oleh tinjauan suku tahunan dan tahunan ke atas perniagaan. Sejak tahun 2009, Bank telah mengambil pendekatan yang lebih sistematik dengan liputan yang lebih meluas ke atas syarikat dari segi aktiviti ekonomi dan saiz. Interaksi ini dirangka untuk meninjau keadaan perniagaan pada masa nyata (real-time) dan membuat unjuran bagi pemboleh ubah yang penting seperti hasil, pengeluaran, jualan, harga, pelaburan dan keadaan pasaran pekerja. Pada tahun 2011, Bank melaksanakan inisiatif penting untuk mengembangkan peranan cawangan Bank di Pulau Pinang dan Johor, dengan menjadikan cawangan-cawangan ini sebagai Pejabat Wilayah (RO) dengan matlamat untuk memperluas jangkauan dan operasi Bank pada peringkat wilayah[2]. Kedua-dua RO ini memantau perkembangan di wilayah utara dan selatan Semenanjung Malaysia, yang secara bersama menyumbangkan kira-kira 28% kepada KDNK Malaysia pada tahun 2012[3]. Jangkauan yang luas ini dapat dilihat melalui bertambahnya jumlah interaksi di wilayah utara, tengah dan selatan sejak tiga tahun yang lalu (Rajah 2).

Rajah 2

Jumlah Perbincangan dan Interaksi dari Tahun 2011 hingga 2013

Sumber: Bank Negara Malaysia

Hasil daripada pengawasan ekonomi pada peringkat wilayah boleh dinilai melalui peranan penting RO dalam memperlengkap pengawasan ekonomi secara keseluruhan oleh Bank. Sebagai contoh, apabila Thailand dilanda banjir besar pada bulan Julai 2011, pengawasan oleh RO mendapati berlakunya perpindahan aktiviti pengeluaran secara sementara dari Thailand ke Malaysia, yang seterusnya menghasilkan pengeluaran produk elektrik dan elektronik (E&E) serta makanan dan minuman yang lebih tinggi di Malaysia. Maklumat ini menyediakan penilaian awal tentang pertumbuhan sektor perkilangan pada separuh kedua tahun 2011, jauh lebih awal daripada pengumuman statistik rasmi. Pada tahun 2013, interaksi daripada RO telah memperdalam pemahaman Bank mengenai kesan pelaksanaan gaji minimum ke atas inflasi dan pertumbuhan. Selain itu, peranan RO juga telah menambah baik penilaian ke atas keadaan pembiayaan merentas pelbagai industri di wilayah tersebut. Dalam beberapa bulan kebelakangan ini, interaksi yang dijalankan telah menghasilkan rumusan yang lebih baik mengenai amalan perniagaan dalam memberikan tindak balas kepada pelaksanaan dasar seperti rasionalisasi subsidi dan langkah kehematan makro yang menyasarkan sektor harta tanah.

[1] Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF) (2012), `The IMF's Financial Surveillance Strategy´.
[2] Selain peranan cawangan sebelum ini yang memastikan kecekapan pengurusan tunai, peranan RO diperluas bagi merangkumi khidmat penyelesaian dan nasihat kewangan pengguna, menjalankan pengawasan ekonomi dan kewangan serta memacu agenda rangkuman kewangan yang lebih luas.
[3] Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan anggaran Bank Negara Malaysia.

Cabaran utama dalam memperluas pengawasan ini adalah untuk memupuk kepercayaan dan mengekalkan hubungan yang boleh dipercayai dengan sektor swasta dan agensi yang berkaitan. Bank mengamalkan dasar kerahsiaan yang ketat untuk memelihara sensitiviti maklumat yang diberikan oleh pihak berkepentingan. Usaha menilai maklumat yang didapati daripada firma perniagaan juga merupakan satu cabaran. Ini memerlukan keseimbangan dalam sintesis maklumat yang hanya mencerminkan pengalaman firma semata-mata dengan maklumat lain, yang memberikan gambaran lebih tepat mengenai keadaan industri secara keseluruhan.

Melangkah ke hadapan

Peranan RO yang lebih besar mencerminkan pentingnya usaha memperluas dan meningkatkan proses pengawasan pada peringkat wilayah sebagai melengkapi pengawasan makroekonomi oleh Bank. Melangkah ke hadapan, rancangan untuk menjadikan cawangan Bank di Kuching dan Kota Kinabalu sebagai RO pada tahun 2014, dijangka terus memperkukuh pengawasan makroekonomi dan kewangan secara keseluruhan oleh Bank.

tinggi sebahagian besarnya adalah hasil daripada pengeluaran bersih peminjaman antara bank, terutamanya untuk pengurusan kedudukan mudah tunai pertukaran asing. Pengukuhan nilai beberapa mata wang utama dan serantau berbanding dengan ringgit pada tahun 2013 juga telah menyumbang kepada hutang luar negeri yang lebih tinggi dalam nilai ringgit.

Secara keseluruhan, hutang luar negeri Malaysia kekal terurus. Profil hutang luar negeri lebih cenderung ke arah struktur kematangan yang lebih panjang, dengan hutang jangka sederhana dan panjang mencakupi sebanyak 59.7% daripada jumlah hutang luar negeri. Nisbah khidmat bayaran hutang kekal rendah pada 10.3% daripada eksport barangan dan perkhidmatan. Selain itu, kira-kira dua pertiga daripada sumber peminjaman sektor swasta bukan bank adalah daripada pemegang saham bukan pemastautin, syarikat induk dan syarikat bersekutu, yakni dalam bentuk pinjaman antara syarikat. Pinjaman ini pada amnya adalah bagi tempoh matang yang lebih panjang dengan syarat yang lebih fleksibel. Hutang luar negeri sistem perbankan adalah kurang daripada aset luar negerinya. Hutang luar negeri ini adalah hanya sebahagian kecil daripada liabiliti keseluruhan sistem perbankan.

Jadual 1.8

Hutang Luar Negeri Terkumpul

	2012	2013*a*	2012	2013*a*
	RM bilion	RM bilion	USD bilion	USD bilion
Jumlah hutang	**252.8**	**318.1**	**81.7**	**95.8**
Jangka sederhana dan panjang	159.8	190.0	51.7	57.2
Jangka pendek[1]	93.0	128.1	30.1	38.6
% daripada jumlah hutang	*36.8*	*40.3*		
% daripada rizab antarabangsa bersih	*21.8*	*29.0*		
% daripada PNK				
Jumlah hutang	27.9	33.5		
Hutang jangka sederhana dan panjang	17.7	20.0		
% daripada eksport barangan dan perkhidmatan				
Jumlah hutang	30.8	39.0		
Hutang jangka sederhana dan panjang	19.5	23.3		
Nisbah khidmat bayaran hutang (%)[2]	**10.1**	**10.3**		

[1] Tidak termasuk mata wang dan deposit yang dimiliki oleh bukan pemastautin dalam institusi perbankan pemastautin
[2] Termasuk prabayaran hutang jangka serderhana dan panjang
a Awalan

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Daya tahan terhadap kejutan luaran

Sebagai ekonomi yang sangat terbuka dengan integrasi yang semakin kukuh dengan ekonomi dan pasaran kewangan global, pengalaman Malaysia pada tahun 2013 sekali lagi menunjukkan bahawa negara ini tidak terlindung daripada risiko yang berpunca daripada persekitaran luaran. Malaysia, bagaimanapun, berada pada kedudukan yang baik untuk menghadapi kejutan luaran sedemikian. Asas-asas dalam negeri kekal teguh, lantas membolehkan daya tahan yang kukuh terhadap kelemahan yang mungkin timbul daripada persekitaran luaran. Pasaran modal yang mantap, pengantara kewangan yang kukuh, dan pelabur institusi domestik yang besar, telah menjadikan sistem kewangan lebih berdaya tahan. Rangkaian instrumen monetari yang pelbagai, tahap rizab antarabangsa yang tinggi dan tahap hutang luar negeri yang terurus, memberikan negara ini fleksibiliti dasar untuk menyerap kejutan luaran.

PERKEMBANGAN INFLASI

Inflasi keseluruhan, seperti yang diukur oleh perubahan peratusan tahunan dalam Indeks Harga Pengguna (IHP), kekal sederhana pada 2.1% pada tahun 2013 (2012: 1.6%). Kadar inflasi tahunan berpurata pada paras yang rendah dalam julat ramalan 2%-3% yang diunjurkan sebelum ini oleh Bank. Sepanjang lapan bulan pertama tahun 2013, kadar inflasi mencatat purata yang rendah pada 1.7%, iaitu peningkatan daripada 1.3% pada bulan Januari kepada 1.9% pada bulan Ogos. Walau bagaimanapun, kadar inflasi purata untuk empat bulan seterusnya meningkat kepada 2.9%, berikutan pelarasan menaik bagi harga ditadbir. Inflasi teras[2], iaitu penunjuk tekanan harga berasaskan

[2] Inflasi teras ialah ukuran kadar inflasi asas, setelah dikeluarkan barangan yang harganya tidak menentu dan barangan yang harganya ditadbir, iaitu barangan yang pergerakan harganya mungkin tidak ada kaitan dengan perubahan dalam keadaan permintaan. Walau bagaimanapun, memandangkan pemisahan yang jelas antara inflasi berkaitan permintaan dengan inflasi berkaitan penawaran tidak dapat dilakukan, harga barangan dan perkhidmatan dalam kumpulan IHP teras mungkin turut menggambarkan perubahan sementara dalam faktor kos dan penawaran, seperti penambahbaikan dalam keadaan penawaran, gangguan bekalan dan pelarasan harga.

Rajah 1.9

Inflasi Harga Pengguna

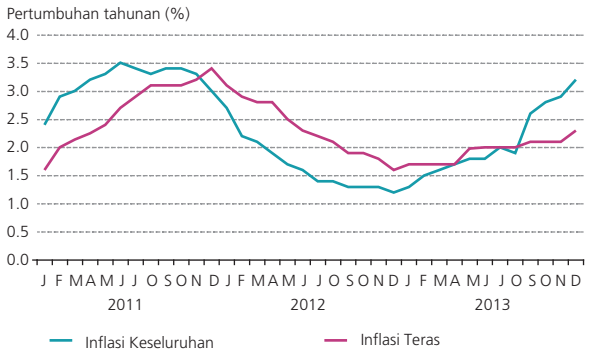

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

permintaan, menjadi sederhana kepada 1.8% pada tahun 2013 (2012: 2.1%).

Dari segi komponen, penyumbang utama inflasi ialah *makanan dan minuman bukan alkohol; pengangkutan;* serta *perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain*. Ketiga-tiga kategori ini mencakupi 87% daripada peningkatan keseluruhan dalam harga pengguna pada tahun 2013. Inflasi dalam kategori *makanan dan minuman bukan alkohol* meningkat kepada 3.6% (2012: 2.7%), disebabkan oleh harga yang lebih tinggi dalam subkategori *ikan dan makanan laut, daging,* dan *sayur-sayuran*. Inflasi dalam kategori *perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain* berpurata pada 1.7% (2012: 1.6%), mencerminkan kadar sewa yang lebih tinggi bagi perumahan, terutamanya pangsapuri dan kondominium, serta harta tanah di kawasan bandar. Inflasi dalam kategori *pengangkutan* meningkat lebih dua kali ganda kepada 2.0% (2012: 0.7%), berpunca daripada harga bahan api yang lebih tinggi. Walau bagaimanapun, inflasi yang lebih tinggi pada tahun itu sebahagiannya diimbangi oleh penurunan harga yang berterusan dalam kategori *komunikasi* serta *pakaian dan kasut* (masing-masing -0.7% dan -0.6%). Secara keseluruhan, hanya empat kategori barangan dan perkhidmatan pengguna mencatat kadar inflasi yang lebih tinggi. Enam kategori mencatat kadar inflasi yang lebih rendah, manakala dua kategori kekal stabil.

Dari segi penentu, inflasi pada tahun 2013 didorong terutamanya oleh faktor kos dan penawaran dalam negeri. Harga kos makanan ternakan ayam itik yang lebih tinggi pada awal tahun itu serta gangguan bekalan makanan dalam negeri berikutan keadaan cuaca yang buruk, seperti banjir di pantai timur Semenanjung Malaysia, merupakan faktor utama yang menyebabkan peningkatan inflasi makanan. Menjelang akhir tahun 2013, pelarasan menaik terhadap harga beberapa barangan yang ditadbir turut menyumbang kepada inflasi yang lebih tinggi dalam kategori *pengangkutan; makanan dan minuman bukan alkohol;* serta *minuman alkohol dan tembakau.*

Dari segi faktor luaran, harga komoditi global bagi tahun 2013 menjadi sederhana disebabkan oleh bekalan komoditi yang bertambah baik dalam keadaan peningkatan yang sederhana dalam permintaan global. Harga minyak global lebih rendah pada tahun itu disebabkan oleh bekalan minyak mentah yang lebih tinggi dari Amerika Syarikat dan pengeluaran yang stabil dari negara-negara anggota OPEC. Meskipun harga makanan global tahunan mencatat purata yang lebih tinggi sedikit berbanding dengan tahun 2012, harga jatuh dengan ketara pada separuh kedua tahun 2013 berikutan peningkatan hasil tuaian, terutamanya disebabkan oleh kawasan tanaman yang lebih luas dan keadaan cuaca yang bertambah baik di Amerika Syarikat dan Eropah. Di samping itu, inflasi di negara rakan import utama Malaysia juga lebih rendah,

Rajah 1.10

Sumbangan kepada Inflasi

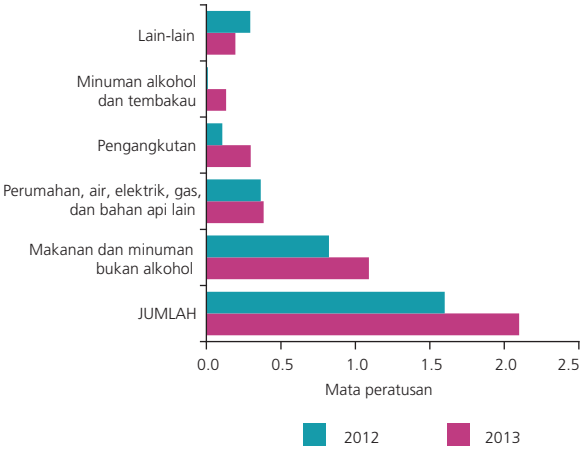

Nota: Lain-lain merujuk kepada *komunikasi; pakaian dan kasut; kesihatan; perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan; hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah; restoran dan hotel; pendidikan;* dan *pelbagai barangan dan perkhidmatan*

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Jadual 1.9

Pelarasan terhadap Harga Ditadbir Tahun 2013

Tarikh	Butiran	Kuantum pelarasan	
		RM	%
15 Januari	Tol Kesas	-20 sen	-9.1
3 Jun	Rokok	+30 sen/pek 20 batang	2.9
3 September	Petrol RON95 Diesel	+20 sen/liter +20 sen/liter	10.5 11.1
30 September	Rokok	+RM1.50/pek 20 batang	14.3
26 Oktober	Gula	+34 sen/kg	13.6

mencerminkan penurunan harga komoditi global dan keadaan permintaan dalam negeri masing-masing yang sederhana.

Dalam keadaan tekanan harga luaran yang sederhana, harga pengeluar, seperti yang diukur oleh Indeks Harga Pengeluar (IHPR), merosot sebanyak 1.9% pada tahun 2013 (2012: 0.1%). Penurunan dalam inflasi harga pengeluar membantu meredakan tekanan kos yang dihadapi oleh syarikat perniagaan dan membendung tahap kesan pindahan daripada pelarasan harga ditadbir terhadap harga barangan dan perkhidmatan lain. Kesan daripada pelarasan harga bahan api terhadap kos pengeluaran turut terkawal. Berdasarkan

Rajah 1.11

Harga Minyak Mentah dan Makanan Global

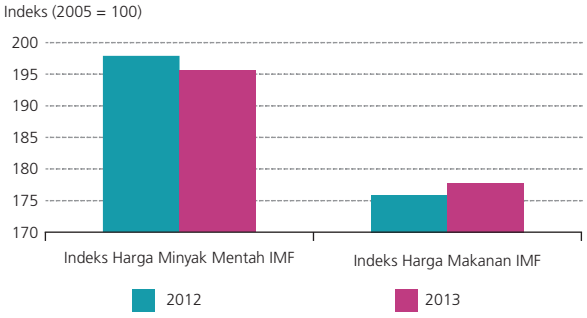

Nota:
1. Indeks Harga Minyak Mentah IMF merangkumi purata mudah bagi tiga harga spot; Dated Brent, West Texas Intermediate, dan Dubai Fateh
2. Indeks Harga Makanan IMF merangkumi indeks harga bijirin, minyak sayur-sayuran, daging, makanan laut, gula, pisang dan oren

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF)

Rajah 1.12

Inflasi Harga Pengeluar dan Inflasi Harga Komoditi IMF

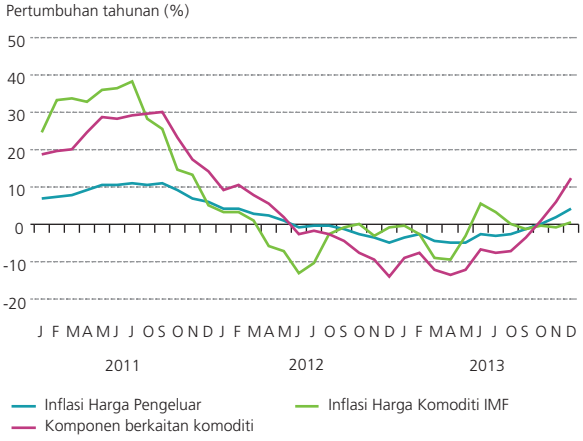

Nota: 1. Komponen berkaitan komoditi dalam Indeks Harga Pengeluar (IHPR) merangkumi *bahan-bahan mentah tidak boleh dimakan; bahan api galian, pelincir, dll.*; dan *minyak dan lemak binatang* dan *sayur-sayuran*
2. Komponen bukan komoditi dalam IHPR merangkumi *makanan; minuman dan tembakau; bahan kimia; barang-barang keluaran kilang; jentera dan kelengkapan pengangkutan; pelbagai barang keluaran kilang;* dan *pelbagai urus niaga dan komoditi*

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia, Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF) dan Bank Negara Malaysia

kaji selidik yang dibuat oleh Bank, kos pengangkutan mencakupi bahagian yang secara relatifnya kecil daripada kos operasi firma[3] secara keseluruhan. Selain itu, hasil kaji selidik itu menunjukkan bahawa kebanyakan syarikat perniagaan lebih cenderung untuk mengambil langkah-langkah peningkatan produktiviti dan menanggung kenaikan kos berbanding dengan menaikkan harga runcit barangan dan perkhidmatan. Oleh itu, kesan pindahan adalah terhad. Selepas pelarasan harga bahan api dibuat pada bulan September, harga tidak ditadbir[4] meningkat pada kadar purata 0.2% sahaja dalam tempoh empat bulan terakhir tahun 2013, dengan hampir 78% barangan IHP mencatat kadar inflasi 3% dan lebih rendah.

Meskipun penggunaan swasta mencatat pertumbuhan yang kukuh dan pertumbuhan gaji yang mapan pada tahun 2013, tekanan harga yang didorong permintaan kekal

[3] Berdasarkan kaji selidik suku tahunan Bank, kos pengangkutan hanya mencakupi 1.6%–4.8% daripada jumlah kos operasi bagi firma yang menghasilkan produk dan perkhidmatan pengguna.

[4] Merujuk kepada IHP tidak termasuk barangan yang harganya ditadbir oleh Kerajaan seperti petrol RON95, diesel, bekalan elektrik dan rokok.

sederhana dengan inflasi teras meningkat beransur-ansur daripada 1.6% pada bulan Januari kepada 2.3% pada bulan Disember 2013. Pada tahun itu, kapasiti produktif dalam ekonomi negara adalah mencukupi untuk membantu membendung tekanan permintaan. Ini dicerminkan oleh KDNK benar yang kekal hampir pada paras potensinya pada tahun 2013, dan kadar penggunaan kapasiti dalam sektor perkilangan yang berkurang kepada 79% (2012: 81%). Di samping itu, tekanan kos yang sederhana turut membantu mengurangkan tekanan harga.